

Print Post Approved PP 318852/00020

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 1999 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije po ladijski pošti 25, letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeničstvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141

ADVENT leta 2000, ki naj bi po papeževih besedah trajal zadnja tri leta, se bo v tem mesecu iztekel. Zadnja nedelja v novembru je že prva v novem cerkvenem letu in s tem na začetku praznovanja jubilejnega leta 2000. V verskih središčih v Avstraliji se bomo vključili v praznovanje po svojih močeh in iznajdljivosti. Skupna pobuda, ki jo bomo začeli prav z adventom, je 'Marija Romarica'. Marijina slika z Brezij bo potovala od tedna do tedna v različne slovenske domove, kjer jo bodo sprejeli. Ena od pobud za jubilejno leto je prav sprava: sprava z Bogom; sprava med seboj; sprava z naravo, ki smo jo že preveč onesažili; sprava v sebi. Naj bo pobožnost Marije Romarice majhen prispevek k velikemu izzivu sprave.

V novembru se spominjamo in molimo za naše pokojne. V tej številki boste našli tudi Matico pokojnih v preteklem letu. Naj spet spodbudim, da nam sporočate podatke o pokojnih Slovencih. Z zapisom v Mislih se bo bolje ohranil njihov spomin, morda pa boste pomagali izvedeti tudi potomcem, kje in kako je živel njihov sorodnik v Avstraliji.

p. Metod

Videokasete iz Baragove knjižnice

IN LOVING MEMORY - Ema Pivk, Frančiškanka Brezmadežnega spočetja, 15. 6. 1915 – 5. 2. 1999. Cena videokasete pogrebne slovesnosti je 25 dolarjev.

PATER BAZILIJ VALENTIN, 30 minut, \$10.-

VIDEOMEH ZA DOMAČO RABO - 25 dolarjev.

ANSAMBEL SLOVENIJA - 16 pesmi z lepimi posnetki slovenske narave. \$25.-

ZGODBA O BELEM KONJU - slovenski lipicanci, cena \$25.

IZ HENČKOVEGA SODA, cena 20 dolarjev.

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, cena 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, triurna videokaseta s slavnostnim programom Poživi plamen vere, ki je v tebi. Cena je 25 dolarjev.

BOŽIČNE PESMI, cena je 25 dolarjev.

SIMONA WEISS - Mati, cena 25 dolarjev.

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, Melbourne, oktober 1999. Cena je 10 dolarjev.

LOVSTVO NA SLOVENSKEM - za vse navdušene lovce, cena je 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK in nosi naslov Jesen. Leto 1999 je namreč Mednarodno leto ostarelih, leto jeseni življenja. Na fotografijah vam bomo vse leto predstavljali portrete starejših ljudi vseh narodnosti in ras, saj je prav strpnost do različnosti ena največjih in najlepših prednosti življenja v Avstraliji.

Razmišljanje ob vseh svetih in vernih dušah

p. Janez Tretjak

božje
in **misli**
človeške

Leto 48, št. 11
November 1999

Razmišljanje ob vseh svetih in vernih dušah

- p. Janez Tretjak - stran 257
- Matica naših pokojnih - stran 260
- Sv. Ciril in Metod Melbourne
- p. Metod - stran 263
- Sv. družina Adelaide
- p. Janez - stran 266
- Izpod Triglava - stran 267
- Iz govora s spominske slovesnosti v Teharjah
- Jože Bernik - stran 269
- Pisma o slovenščini XV.
- Mirko Mahnič - stran 271
- Sveti Frančišek Asiški
- Marija Kmetova - stran 272
- Tonček iz Potoka
- p. Bazilij Valentin - stran 274
- Znamke - stran 276
- Sv. Rafael Sydney
- p. Valerijan - stran 277
- Naše nabirke - stran 279
- Križem avstralske Slovenije - stran 280
- Snowy Mountains Scheme - stran 282
- Kotiček naših mladih
- Andrej Potočnik, umetnik v oblikovanju lesa
- Sasha Ceferin - stran 284
- Križanka, razvedrilo - stran 286

Mesec november, še posebej praznika vseh svetih in vernih duš, sta nam Slovincem posebno draga dneva. Med živimi in mrtvimi se spleta nevidna vez, ki je tesnejša kot ponavadi. Močnejša zato, ker nas ponavljajoči dan žalosti nemo nagovarja in opominja, da na tem svetu nismo sami, ampak so z nami tudi naši pokojni.

Nesmrtnost ohranjajo prek nas, ki mislimo nanje in se jih spominjamo. Pred našimi očmi se preprosto in vedno znova rojevajo njihove podobe in s svojim zrenjem v ta svet nas nenehno nagovarjajo.

Mnogi umrli so živeli zato, da bi postali nesmrtni; da bi bila njihova imena z velikimi črkami zapisana v knjigo Zgodovine in obenem knjige Spominov.

Ljudje smo knjige spominov. Pod imena umrlih izpisujemo verige njihovih velikih del. Imenujemo jih slavna, vedno znova jih opevamo in občudujemo in tako mrtve delamo še bolj nesmrtni. Pišemo nova

poglavja zgodovine iz vsega, kar o mrtvih vemo in zaradi česar se jih radi spominjamo. Pišemo duhovno zgodovino, ker je človekova duša nesmrtna, ker je ustvarjen za večno življenje. Zato človeka žeja po nesmrtnosti.

Mnogi se bojijo pomisliti, kako bi bilo, če bi zboleli za neozdravljivo boleznijo, ko se z neustavljivimi koraki bližajo objemi smrti. Ker sta molk in tišina domovanji mrtvih, sta podobi smrti.

Eros - Tanatos

Pil sem te in ne izpil,
Ljubezen.
Ko duhteče vino sladkih trt
vžil sem te, da nisem bil več
trezen
in da nisem vedel, da si
Smrt.

Zrl sem v strašne teme
tvojih brezen:
in ker bil pogled je moj
zastrt
od bridkosti, nisem vedel,
Smrt,
da si najskrivnostnejša
Ljubezen.

Alojz Gradnik

Dokler smo živi, se bojimo tega, da bi nehali biti, da ne bi prekmalu umrli.

Veliko lažje je zares verujočim, ker s smrtjo prestopamo prag večnega življenja. Zato praznika vseh svetih in vernih duš doživljamo drugače od nevernih. Spominjata nas na versko resnico o občestvu svetnikov. Iz luči razodete resnice spoznavamo, da je smrt kazen za greh, ki ima začetek v prvem človeku Adamu. Smrt doživi svoj višek v umoru učlovečenega Boga na Križu.

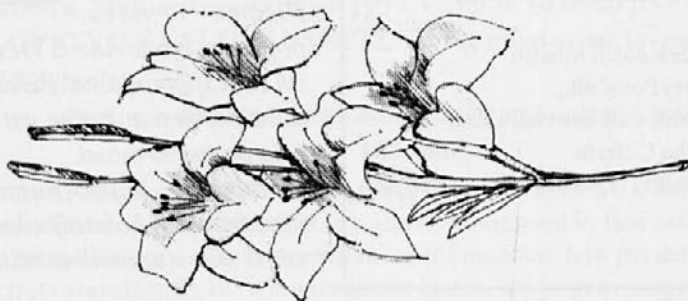
Zato smrt za vernega človeka ni samo konec, ampak je tudi začetek popolnejšega življenja. Poroštvo in največji dokaz za to je Kristusovo vstajenje od mrtvih. Vendar pa smrt pride tolikokrat nepričakovano in najde človeka nepripravljenega. S smrtjo naj bi se za vso večnost zapečatila človekova usoda in zanj začelo ali večno življenje v Bogu, ali večno trpljenje v ločitvi od Boga. Ali potem krščansko gledanje na smrt s to delitvijo ne poveča trpljenja?

Ne, kajti ob razodetju božjega usmiljenja ne moremo drugače misliti, kakor da je v trenutku smrti vsakemu človeku še enkrat dana možnost, da se odloči za Boga ali proti njemu; da se v ljubezni odpre božji ljubezni ali pa zapre vase in zavrne tudi ta poslednji božji klic.

To gledanje na nenadno smrt ne zmanjša resnosti, ki mora napolnjevati naše življenje in delo, vsekakor pa prižiga iskro upanja tudi tam, kjer po človeško gledano celo v luči razodetja tega upanja ne bi bilo.

Kakor je za vernega človeka vse življenje daritev Bogu in izpolnjevanje božje volje celo v trpljenju, tako je zanj tudi smrt daritev, poslednja in dokončna daritev po zgledu Kristusa Odrešenika. S Kristusom se veren človek daruje, da izpolnjuje Očetovo voljo, z njim trpi, z njim umira in z njim končno tudi vstaja k novemu življenju. Kdor v resnici sprejme smrt kot poslednjo in končno daritev Bogu, ima poroštvo večnega življenja. Zanj je smrt ožarjena z zarjo velikonočnega jutra.

Kljub vsemu temu pa nad smrtjo še zmeraj visi tema in jo veren človek čuti kot nasilje. To temo razganja krščansko upanje, katerega temelj in poroštvo je od mrtvih vstali Kristus. Vera je zares svetilka, ki razsvetljuje temo, in daje človeku upanje za nesmrtno, tj. večno življenje.

Kakor da bi obstajali mrtvi!
Mrtvih ni, Gospod,
samo živi so, na našem svetu in v
onostranstvu.

Smrt sicer obstaja, Gospod,
vendar le kot bežen trenutek,
trenutek, sekunda, korak,
korak iz začasnega v dokončno,
korak iz časnega v večno.
Tako umrje otrok, ko se poraja fant,
gosenica, ko izleti metulj,
pšenično zrno, ko se najavi klas.

Smrt, smešna pojava, strašilo za otroke,
Prikazen, ki je ni,
vzbujaš mi smeh.

Vendar me siliš k upor.

Strahuješ svet, strašiš in varaš ljudi
in vendar obstajaš samo za Življenje in nisi
nam zmožna iztrgati tistih, ki jih ljubimo.

Michel Quoist, Molitve

Matica naših pokojnih

Če opazite, da v zadnjem letu
umrlega rojaka ni na seznamu, nam
prosimo sporočite. Le tako bo Matica
naših pokojnih čim popolnejša.

**Od novembra 1998
do novembra 1999**

EDO ANDLOVEC

r. 5. 8. 1937 – Ložice pri Vipavi
+ 18. 11. 1998 – Brisbane, Qld

ILIJA BADAVINAC

r. 22. 7. 1925 – Istra
+ 4. 2. 1999 – Sydney, N.S.W.

ANGELO BAJT

r. 30. 5. 1911 – Markiči (Kanalski Kolovrat)
+ 8. 6. 1999 – Sydney, N.S.W.

ANGELA BALIGAČ, roj. Baligač

r. 16. 5. 1939 – Drakovci, Mala Nedelja
+ 9. 5. 1999 – Melbourne, Vic.

FRANČIŠKA BAVČAR, roj. Sluga

r. 27. 11. 1906 – Dolenja vas pri Senožečah
+ 21. 5. 1999 – Sydney, N.S.W.

CELESTIN BENČIČ

r. 22. 6. 1939 – Pregara, Krištije
+ 7. 7. 1999 – Tajska

ANA BODNARČUK, roj. Pisanec

r. 12. 7. 1916 – Šmarje pri Jelšah
+ 4. 5. 1999 – Melbourne, Vic.

FRANK BOŽIČ

r. 1. 1. 1922 – **Ostrožno Brdo** pri Ilirski Bistrici
+ 18. 12. 1998 – Melbourne, Vic.

ANTON BRNE

r. 13. 2. 1922 – Zabiče pri Ilirski Bistrici
+ 17. 8. 1999 – Werribee, Vic.

ANTON BROŽIČ

r. 7. 3. 1931 – Vrbica pri Ilirski Bistrici
+ 1. 12. 1998 – Melbourne, Vic.

IVANKA BULOVEC, roj. Baloh

r. 22. 6. 1938 – Moste pri Žirovnici
+ 30. 5. 1999 – Sydney, N.S.W.

MARIJA CEINAR

r. 28. 11. 1908 – Sapjane pri Reki
+ 15. 3. 1999 – Allambie Heights, N.S.W.

KATARINA CETIN

r. 9. 9. 1914 – Hinje pri Ilirski Bistrici
+ 25. 11. 1998 – Mt Gambier, S.A.

BRANKO CVETKOVIČ

r. 8. 3. 1921 – Dobova
+ 3. 11. 1998 – Milton, N.S.W.

KAROLINA ČARGO, roj. Bratuž

r. 17. 10. 1911 – Čepovan
+ 23. 10. 1998 – Adelaide, S.A.

VINCENC ČOLIG

r. 12. 1. 1946 – Odranci v Prekmurju
+ 13. 7. 1999 – Sydney, N.S.W.

MARGARET ANN DODIČ

r. 4. 2. 1960 – Radium Hill, S.A.
+ 2. 11. 1998 – Broome, W.A.

ANA ERIČ, roj. Dekleva

r. 23. 3. 1937 – Orehek pri Postojni
+ 25. 10. 1999 – Melbourne, Vic.

BERNARDA (DINA) FERLUGA, roj. Tronkar

r. 8. 7. 1906 – blizu Gorice
+ 8. 6. 1999 – Melbourne, Vic.

EMILIJA FONDRIEST, roj. Kralj

r. ? - Lig, Marijino Celje pri Kanalu
+ 13. 3. 1999 – Sydney, N.S.W.

ALOJZIJ FURLAN

r. 22. 2. 1913 – Manče, Goče pri Vipavi
 + 9. 5. 1999 – Geelong, Vic.

BREDA GAJIČ, roj. Martek

r. 10. 12. 1952 – Čatež pri Brežicah

VLADIMIR GERBEC

r. 30. 5. 1922

+ 6. 7. 1999 – Sydney, N.S.W.

+ 24. 6. 1999 – Geelong, Vic.

JANEZ GLIVAR

r. 10. 1. 1940 – Brezov dol v Suhi Krajini

+ 23. 10. 1999 – Melbourne, Vic.

KAY LORRAINE GLUŠIČ, roj. Pedlow

r. 14. 8. 1947 – Sydney, N.S.W.

+ 14. 7. 1999 – Sydney, N.S.W.

ANTON GMAJNER

r. 18. 5. 1936 – Celje

+ 7. 11. 1998 – Logan, Qld

MARICA GOLJA, roj. Štepar

r. 13. 1. 1928 – Sinji vrh v Beli krajini

+ 2. 8. 1999 – Tralargon, Vic.

DRAGICA GROZNIK, roj. Čoh

r. 22. 10. 1938 – Zbelovo pi Poljčanah

+ 26. 4. 1999 – Sydney, N.S.W.

ANTON GUSTIN

r. 19. 5. 1938 – Makole

+ 11. 5. 1999 – Melbourne, Vic.

IVAN HORVAT mlajši

r. 24. 2. 1970 – Melbourne, Vic.

+ 30. 8. 1999 – Melbourne, Vic.

MARIO JAKSETIČ

r. 1. 10. 1933 – Trebčane pri Ilirski Bistrici

+ 15. 4. 1999 – Footscray, Vic.

VIKTOR JAVORNIK

r. 1. 8. 1931 – Janševa gora, Sevnica ob Dravi

+ 2. 8. 1999 – Canterbury, Vic.

SLOBODAN JOVANOVIĆ

r. ?

+ 2. 9. 1999 – Melbourne, Vic.

FILIP KAREL

r. 2. 9. 1934 – Sotina, Prekmurje

+ 8. 5. 1999 – North Sunshine, Vic.

FRANČIŠKA KAVČIČ, roj. Čarman

r. 2. 10. 1910 – Sv. Ana nad Trzičcem

+ 27. 2. 1999 – Canberra, A.C.T.

JOŽE KLAVORA

r. 27. 3. 1927 – Bovec

+ 27. 12. 1998 – Newcastle, N.S.W.

FRANCKA KOBAL, roj. Pavlovec

r. 10. 8. 1932 – Hrušica pri Podgradu

+ 6. 7. 1999 – Rydalmer, N.S.W.

MAKS KOČAR

r. 14. 10. 1922 – Šmarca, župnija Homec

+ 13. 7. 1999 – Perth, W.A.

ANTON (TONY) KOLENC

r. 31. 8. 1974 – Fairfield, N.S.W.

+ 10. 9. 1999 – Calgary, Kanada

ANTON KONDA

r. 11. 12. 1911 – Gradnik pri Semiču

+ 4. 10. 1998 – Brisbane, Qld

JOŽEF KOTNIK

r. 27. 10. 1932 – Ribnica na Pohorju

+ 29. 10. 1999 – Adelaide, S.A.

MARIJA KOTNIK, roj. Juhart

r. 20. 7. 1925 – Spodnje Gruševje, župnija Prihova

+ 15. 9. 1999 – Katoomba, N.S.W.

VIDA KOVAČ, roj. Mihalič

r. 30. 3. 1933 – Gradišče pri Obrovem, Primorska

+ 21. 2. 1999 – Bankstown, N.S.W.

VIDA KOVAČIČEK, roj. Kunstelj

r. 26. 4. 1938 – Kranj

+ 16. 6. 1999 – Riverwood, N.S.W.

ALOJZ KRANJEC

r. 29. 6. 1939 – Gederovci

+ avgust 1999 – Melbourne, Vic.

ŠTEFAN KRESLIN

r. 4. 7. 1923 – Gornja Bistrica v Prekmurju

+ 7. 7. 1999 – Adelaide, S.A.

ANGELA KRIŽMAN, roj. Kakovič

r. 18. 1. 1932 – Ritomarce

+ 2. 11. 1998 – Morwell, Vic.

IVANA KRNEL

r. 1908 – Radohova vas pri Pivki

+ 27. 10. 1998 – Melbourne, Vic.

ALOJZ KUČAN

r. 12. 12. 1923 – Čepinci

+ 30. 6. 1999 – Dabbo, N.S.W.

IGNAC KUSTEC mlajši

r. 7. 9. 1971 – Sydney, N.S.W.

+ 24. 8. 1999 – Surfers Paradise, Qld

JERNEJ LENARČIČ

r. 30. 8. 1923 – Nadanje Selo

+ 24. 10. 1998 – Melbourne, Vic.

MARIJAN JOHNY LIKAR (MATT)

r. 1. 10. 1961 – Adelaide, S.A.

+ 26. 5. 1999 – Ballan, Vic.

FRANC LONČAR

r. 8. 4. 1949 – Celje
 + 15. 10. 1999 – Sydney, N.S.W.

MARIJAN LORBEC

r. 10. 7. 1919 – Spodnja Polskava
 + 7. 6. 1999 – Geelong, Vic.

IVAN MATKO

r. 28. 8. 1921 – Perlože, Prem
 + 21. 6. 1999 – Epping, Vic.

FRANCI MAUTNER

r. 12. 7. 1915 – mariborsko Pohorje
 + 25. 8. 1999 – Adelaide, S.A.

ANDREJ MAVRIČ

r. 18. 9. 1921 – Vrtača/Zapotok nad Kanalom ob Soči
 + 11. 8. 1999 – Sydney, N.S.W.

FRANC MEDVED

r. 5. 10. 1921 – Črni vrh nad Idrijo
 + 25. 9. 1999 – Sydney, N.S.W.

DUŠAN MIKLIČ

r. 20. 4. 1936 – Prapreče, Straža pri Novem mestu
 + 23. 2. 1998 – Newcastle, N.S.W.

IVANKA MIRKOVIČ, roj. Vrtelj

r. 12. 5. 1927 – Podgraje pri Ilirski Bistrici
 + 15. 10. 1999 – Sydney, N.S.W.

PAVEL MOČNIK

r. 4. 1. 1975 – Sydney, N.S.W.
 + 6. 2. 1999 – Canberra, A.C.T.

EDI NOVAK

r. 11. 8. 1933 – Maribor
 + september – Moorooka, Qld

STANISLAV OGRIZEK

r. 1. 5. 1930 – Orehek pri Postojni
 + 24. 2. 1999 – Hoopers Crossing, Vic.

ALOJZ OMRZEL

r. 12. 6. 1936 – Slovenija
 + 2. 7. 1999 – Melbourne, Vic.

HENRY PANTNER

r. 15. 8. 1926 – Eysden, Belgija
 + 20. 7. 1999 – Freemantle, W.A.

MARIA PENDZIALEK

r. 16. 1. 1924 – Bled
 + 22. 12. 1998 – Brisbane, Qld

JANEZ PERKO

r. 20. 1. 1923 – Šiška, Ljubljana
 + 17. 3. 1999 – Seaforth, N.S.W.

MARIJAN PERŠIČ

r. 22. 8. 1923 – Kranjska gora
 + 1. 6. 1999 – Gold Coast, Qld

JOŽE PETEK

r. 1919 – Vipavski križ
 + 29. 4. 1999 – Frankston, Vic.

sestra EMA PIVK

r. 15. 6. 1915 – Gorica
 + 5. 2. 1999 – Melbourne, Vic.

GRACIELA PLawecki, roj. Bric

r. 15. 6. 1951 – Rijeka, Hrvaška
 + 24. 4. 1999 – Queensland

FRANC POLAK

r. 27. 3. 1915 – Brezovec/Šempeter pri Celju
 + 30. 7. 1999 – Sydney, N.S.W.

MARIA – MIMA PRACEPA, roj. Juriševič

r. 24. 6. 1922 – Golac v Čičariji
 + 17. 2. 1999 – Clayton, Vic.

RIHARD PRINČIČ

r. 9. 6. 1931 – Gornje Cerovo, Goriška Brda
 + 29. 6. 1999 – Newcastle, N.S.W.

ELVIRA PRIVATO, roj. Woppel

r. 1. 3. 1913 – Bač na Primorskem
 + 1. 11. 1998 – Clifton Hill, Vic.

KARLO PURIČ - SANCIN

r. 26. 9. 1921 – Trst, Italija
 + 1. 8. 1999 – Katoomba, N.S.W.

MARIJA ROME, roj. Košir

r. 18. 8. 1929 – Žiri
 + 28. 4. 1999 – Melbourne, Vic.

KARLO SAMEC – CHARLIE

r. 4. 8. 1940 – Cesta pri Ajdovščini
 + 2. 8. 1999 – Melbourne, Vic.

BOJAN SIROTKA

r. 5. 6. 1966 – St. Marys, N.S.W.
 + 30. 4. 1999 – St Marys, N.S.W.

MIRKO SKRBIČ

r. 28. 9. 1929 – Orehova vas pri Mariboru
+ 9. 6. 1999 – Canberra, A.C.T.

JANEZ SMOLIČ

r. 26. 5. 1938 – Dobrnič
+ 16. 1. 1999 – Melbourne, Vic.

ANTON SOREK

r. 11. 4. 1934 – Zagorje
+ 4. 5. 1999 – Kingsbury, Vic.

SIMON ŠKORC

r. 4. 8. 1914 – Rogaška Slatina
+ 14. 8. 1999 – Melbourne, Vic.

JOŽEF ŠTOLFA

r. 19. 3. 1934 – Volčji grad pri Komnu
+ 9. 12. 1998 – Canberra, A.C.T.

ANTON ŠTUKELJ

r. 26. 3. 1921 – Osojnik pri Semiču
+ 28. 2. 1999 – Pennant Hills, N.S.W.

JURIJ TOMAŽIČ

r. 5. 8. 1908 – Nova Lipa pri Vinici
+ 17. 12. 1998 – Hornbush, N.S.W.

FRANC TOMŠIČ

r. 16. 12. 1930 – Zagorje pri Pivki
+ 2. 10. 1999 – Melbourne, Vic.

PAVEL TRBANC

r. 2. 2. 1938 – Stara vas pri Škocjanu
+ 27. 8. 1998 – St. Albans, Vic.

RIHARD TWRDY

r. 18. 2. 1910 – Novo mesto
+ 10. 5. 1999 – Smithfield, N.S.W.

JOŽE URBANČIČ

r. 16. 3. 1938 – Kal pri Pivki
+ 22. 12. 1998, Melbourne, Vic.

FILIP VIVODA

r. 28. 9. 1924 – Buzet, Istra
+ 31. 7. 1999 – Melbourne, Vic.

MIRO ZADEL

r. 14. 10. 1933 – Parje pri Pivki
+ 13. 6. 1999 – Wollongong, N.S.W.

JOŽE ŽELE

r. 11. 8. 1927 – Koritnice, Knežak
+ 19. 1. 1999 – Sydney, N.S.W.

MIHAEL ŽOHAR

r. 31. 7. 1975 – Sydney
+ 28. 2. 1999 – Werrington, N.S.W.

JANEZ ŽNIDARŠIČ

r. 29. 6. 1938 – Dolenja vas
+ 5. 4. 1999 – Melbourne, Vic.

sv. ciril in metod melbourne

p. Metod Ogorevc, OFM

SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

PREGLED DOGODKOV IN OBVESTILA

Po mladinskem koncertu se je čutilo zatišje. Bil je nekaj več časa za pospravljanje in urejanje stvari, ki so čakale od prej.

Mesec november je čas spomina in molitve za pokojne. Naša slovenska skupnost v Avstraliji se stara in vedno več je pogrebov, zato pa tudi vedno več tistih, za katere naj molimo. Morda se še spomnimo, da je eno od duhovnih del usmiljenja tudi 'za žive in mrtve Boga prositi'.

Molitvena skupina je v oktobru poskrbela za molitev rožnega venca ob nedeljah pred deseto sv. mašo, sicer pa se pridno zbira k molitveni uri ob torkih ob dveh. Skupina sprejema tudi nove člane! V torek pred 27. oktobrom je bila posebna molitvena ura za mir, imenovana Duh Asissija. Papež Janez Pavel II je 27. oktobra leta 1986 v Asissiju zbral predstavnike različnih religij, da so skupaj molili za mir. V Sloveniji se je ta molitev ohranila pod zgornjim imenom.

V torek, 5. oktobra, se je na kratko, nato pa 9. oktobra še za malo dlje časa v našem središču **oglasila skupina turistov in romarjev iz Slovenije** (31) pod duhovnim vodstvom glavnega urednika slovenskega verskega tednika Družina. V soboto jim je Društvo sv. Eme pripravilo kosilo, ki so ga bili deležni tudi tisti, ki so prišli pozdravit koga od poznanih v skupini. Urednik, dr. Janez Gril, nam je prinesel tudi darila: Slomškove slike in razglednice s papežem, ki moli na Slomškovem grobu. To dvojce še vedno lahko dobite v veži cerkve ali pa v knjižnici. Prvi obisk skupine turistov in romarjev v okviru turistične agencije Družina je na široko predstavljen tudi v Družini.

V nedeljo, 10. oktobra, je bila v stolnici sv. Patricka **maša narodov** (Annual Migrant and Refugees Mass). Glavni maševalec je bil škof Joseph Grech, po rodu Maltežan, ob njem pa smo somaševali izseljeniški kaplani. Vodilna misel sv. maše je bil Jezusov stavek iz evangelija: "V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč." Pred mašo je bil rožni venec s prepevanjem lurške himne v različnih jezikih, tudi slovenskem. Naša skupnost je bila lepo zastopana, tudi z narodnimi nošami, pogrešali pa smo mlade in otroke. Drugo leto jih bomo skušali bolj pritegniti.

V nedeljo, 28. novembra, bo že prva adventna nedelja in **začetek svetega leta 2000**. Cerkevno leto se namreč začne že s prvo adventno nedeljo!

Na prvo adventno nedeljo bo šla na pot **Marija Romarica** in bo v svetem letu obiskala mnoge, ki ste jo za en teden pripravljeni sprejeti v vaš dom. Vsak dan naj bi pred njeno sliko nekaj zmolili zase in za vso slovensko skupnost. Marijino sliko z Brezij bo spremljala spominska knjiga v katero boste lahko zapisali kakšno svojo prošnjo, zahvalo ali spomin. Prijavite se lahko v Baragovem domu.

Slomškova šola skupaj z odborom staršev pripravlja miklavževanje v nedeljo, 5. decembra. Po deseti maši bodo otroci v naši dvorani uprizorili krajši koncert, ki mu bo sledil obisk Miklavža. Za otroke bodo na razpolago bomboni, za odrasle pa prava kava. Gospodinje vabimo, da prinesejo kakšen prigrizek za skupno mizo.

V soboto, 11. decembra, bomo imeli **adventno romanje** v Marijino cerkev v Kyneton. Tam bo maša in litanije Matere božje. Nato se bomo oglasili še pri Hanging Rocku in na Mt. Macedon, kjer so pred nekaj leti postavili nov križ. Prijave zbiramo že zdaj in do napolnitve avtobusa. Hrana in pijača iz romarske torbe, cena avtobusnega prevoza pa \$15.

V **Mt. Elizi** imamo rezervirano od 8. do 22. januarja 2000. Prvi teden je namenjen zlasti družinam, drugi pa mladim. Dobrodošel je vsak, ki se je pripravljen vključiti v skupino. Prijavite se čim prej. Naj povem še to, da je nadškofija ta počitniški dom prodala, novi lastnik pa ima v načrtu, da bo vsaj zaenkrat še sprejemal skupine kot je naša. Vabim, da izkoristite možnost poceni in v lepem počitnic ob morju, dokler jo še imamo!

Slovenske narodne noše po letošnji maši narodov

V **Wodongi** bodo molitve za pokojne v nedeljo, 28. novembra, ob šestih zvečer, potem pa sv. maša ob sedmih.

Spomenik p. Baziliju - Nekateri ste že kar sami, spontano poslali svoj dar za spomenik p. Baziliju. To mi je bila dodatna spodbuda k razmišljanju, s čim bi bilo najlepše nadomestiti zid s spominsko ploščo, ki sedaj že bolj kvari kot pa lepša izgled tistega dela slovenskih grobov, kjer je pokopan tudi p. Bazilij. Ob obisku v Sloveniji sem napravil nekaj fotografij frančiškanskega dela pokopališča v Nazarjah. Zdi se mi, da bi nekaj podobnega lepo izgledalo tudi tukaj. Trenutno potekajo pogovori z različnimi kamnoseki. Ne bi rad preveč odlašal, čeprav hiteti tudi ne smemo.

ROJAKI NA TASMANIJI! Rad bi vas obiskal zadnji teden v januarju. Vem, da vas ni veliko, vendar se mi zdi primerno, da vas obiščem, saj sem tukaj v Kewju že tretje leto, Tasmanija pa spada pod naše versko središče. Nekaj več bom o tem napisal v božičnem pismu, vabim pa vas, da se med seboj dogovorite in predlagate, kako naj bi potekal obisk.

POKOJNI - JANEZA GLIVARJA so v soboto, 23. oktobra, našli mrtvega na njegovem domu v Deer Parku. Doma je bil iz Brezovega dola, župnija Ambrus (Suha Krajina); rojen 10. januarja 1940 kot četrti otrok. Vsi bratje in sestre še živijo: v Sloveniji brat Jože, sestra Olga in Marija, v Avstraliji pa brat Štefan. Oče je bil pogrešan v vojni, mama pa je umrla leta 1990. Janez se je doma izučil za livarja. Leta 1960 je emigriral v Avstrijo, 22. oktobra 1960 pa prišel v Avstralijo. Kmalu po prihodu v Bonegillo je šel delat v železarno v Wollongongu. Tam se mu je pridružil njegov brat Štefan, ki je prišel za njim v Avstralijo, nato pa še Štefanova družina. Vsi so osem let živeli kot ena družina, še zlasti v letih 1973/74, ko je prišla k njim še Glivarjeva mama. Vsi skupaj so se kasneje preselili v Melbourne. Janez se je spoznal z Anico Vogrinčič in se z njo leta 1982 poročil v Kewju. Nekaj časa sta živela pri njenih starših, potem pa si je družina (med tem se jima je rodila hči Tanja) ustvarila dom v Deer Parku. Zadnji dve leti sta z ženo živela ločeno. Pogreb sem opravil 29. oktobra iz cerkve Sacred Heart v St. Albansu na pokopališče v Keilorju, rožni venec za pokojnega pa smo molili na predvečer v kapeli Tobin Brothers v St. Albansu.

ANA ERič, rojena Dekleva, je umrla 25. oktobra 1999 v St. Austin Repatriation Medical Centre, Heidelberg, Melbourne. Rojena je bila 23. 3. 1937. leta v Orehku pri Postojni. Še ne dvajsetletna je šla v svet. Dve leti je živela v Parizu in se tam leta 1958 poročila s Sašotom Eričem.

Zahvala

Po dolgi bolezni nas je drugega oktobra za vedno zapustil Franc Tomšič. Bog naj mu da miren počitek. Najlepša hvala vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali: patru Metodu, našim kuharicam na Jadranu, ženskam za prinešeno pecivo. Pristrčna hvala za darovano cvetje in napisana sožalja. Žalujoča sinova Alex in Franc, žena Fiona, vnuki Zac, Molly, Ruby ter dolgoletni prijatelji družina Žiberna.

Naslednje leto sta odšla v Melbourne. Leto kasneje, 1960., se jima je rodila edina hčerka, Vesna. Z možem sta imela foto studio v Prestonu. Mož ji je umrl leta 1987. Ana je zbolela za rakom leta 1992. Po presaditvi jeter se je počutila bolje, zadnjih devet mesecev pa se ji je bolezen povrnila in jo nazadnje premagala. Rožni venec smo imeli v naši cerkvi 27. oktobra. Naslednji dan so bile pogrebne molitve zanj v Montsalvat Chapel. Bila je upepeljena v Fawkner Cemetary in je pokopana na pokopališču v Elthamu. V Sloveniji zapušča sestre Lidijo, Albino, Jožico in Marijo, ter brata Cvetota.

POROKA

ALFIO ČEMELJIČ, sin Franca Čemeljiča in Ane, roj. Flajs, krščen v Mariboru - stolnica, in **MAKI IKEDA**, hči očeta Sakae Ikeda in mame Noriko Hioki, (oba sta na poroko prišla iz Japonske), sta se poročila v cerkvi St. Mary's v Williamstownu 9. oktobra 1999. Priči sta bila Dean Merlo in Chie Ikeda, poročal pa spodaj podpisani.

KRSTA

NIKOLAJ JOŽEF ROY THOMAS, sin Stephenja Thomas in Diane Barbiš, je bil krščen 16. oktobra 1999. Botra sta bila Ivana Barbiš in Johnny Barbiš.

MICHAEL JOHN URDIH, sin Ivana Urdih in Olge, roj. Jerič, je bil krščen 24. oktobra 1999. Botra sta bila Melissa in Andrew Bratina.

Obojnim staršem in botrom čestitamo in jim želimo, da bi njihovim otrokom pomagali postati odrasli kristjani.

p. Metod

sv. družina adelaide

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S.A. 5007
(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)
Tel.: (08) 8346 9674 Fax: (08) 8346 3487

Četrta nedelja v mesecu oktobru je Svetovni misijonski dan, in ob tej priložnosti je papež Janez Pavel II. tudi letos napisal poslanico vsem misijonarjem, prijateljem misijonov in drugim ljudem, ki podpirajo misijonsko dejavnost. V njej je zapisal, da je ta dan za Cerkev dragocena priložnost, da razmišlja o svoji misijonarski naravi. Da se zaveda, da je poklicana oznanjati ljudem vseh časov in krajev ljubezen edinega Očeta vseh, ki želi v Jezusu Kristusu zbrati v edinosti svoje razkropljene otroke.

Kot pravi papež, mora misijonska misel razvneti vsakega kristjana in ga priganjati k delu za zveličanje sveta. V ta namen je potrebna nenehna molitev, pa tudi osebna zavzetost v podpori organizmov, ki omogočajo sodelovanje pri misijonih.

Ob koncu je spomnil, da je letošnja misijonska nedelja zadnja v tem tisočletju, ob čemer se moramo Bogu zahvaliti za dobro delo, ki so ga opravili misijonarji.

Tako naša verska skupnost svete Družine že leta in leta podpira misijonarje z molitvijo in tudi finančno. V nedeljo smo pri maši najprej molili za misijonarje, da bi s svojim zgledom utrjevali vero, pomagali revnim in

ohranjevali kulturo narodov med katerimi delujejo. Po maši pa smo imeli skupno kosilo in srečolov, kjer smo nabrali \$633. Naši rojaki radi pomagajo, kjer je potrebno. Prepričan sem, da za njihovo darežljivost že zdaj prejema božje varstvo in blagoslov.

Štiriindvajsetega oktobra se je naša skupnost razveselila novega člana občestva božjih otrok. Med mašo je prejel zakrament svetega krsta JOŽEF JAKOB PERSICO. Starši: oče Gino Nando Persico in mama Alojzija, roj. Rant, za botra pa so mu izbrali Vinka Lipovca in Danielo Persico. Staršem iskrene čestitke, malemu Jožefu Jakobu pa želim zdravja, božjega varstva in modrosti v življenju!

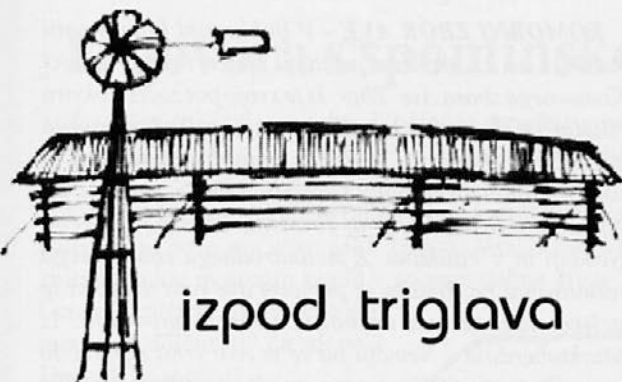
Z začetkom adventa, zadnjega v tem tisočletju, ko se bližamo jubilejnemu letu 2000, bo v naših verskih središčih Marija Romarica. Družine, ki bodo to želele, ji bodo lahko ponudile streho. Namen je predvsem, da bi

se duhovno pripravili na praznovanje jubilejnega leta 2000. V tem času naj bi v družini vsak večer ob Mariji zmolili rožni venec in litanije v čast Materi Božji. S tem bi bila družina bolj povezana. V teh dneh naj bi televizija dala prednost molitvi in petju. Leta 1997 je bila v Sloveniji fatimska Mati Božja. S kolikim navdušenjem so jo sprejeli in molili po župnijah, kamor je Marijin kip priromal. V molitvi so po župnijah čuli tudi celo noč. Za župnije je bilo to pravo duhovno doživetje in tudi duhovni prepoved. Tega duhovnega doživetja in

preporoda potrebujemo tudi mi, ki nekako zgublamo smisel za molitev in duhovne vrednote. Zato vse rojake vabim, da se prijavite, da sprejmete za nekaj dni Marijo Romarico pod vašo streho. Marija pa naj nam vsem izprosi pri nebeškem Očetu in svojem Sinu Jezusu božjega blagoslova in varstva.

p. Janez

izpod triglava

ZA ŽIVLJENJE - V začetku meseca oktobra praznujemo teden otroka, ki ga slovenska Cerkev že osmo leto zapored imenuje Teden za življenje. Za to priložnost je škofijska Karitas Koper sklenila poživiti projekt 'Posvojitev na daljavo', ki ga vodi že od leta 1993. To pomeni, da se posameznik, družina, organizacija, župnija ali skupina ljudi odloči, da bo za določenega otroka vsak mesec za dobo enega leta na žiro račun te dobrotelne ustanove nakazala pet tisoč tolarjev. Tako pobudo ima Karitas po vsem svetu in povezuje veliko število otrok in dobrotnikov. V domovini je zaenkrat vključenih dvainpetdeset darovalcev, ki na ta način pomagajo sedeminosemdesetim otrokom in mladostnikom po vsej Sloveniji in tudi v tujini. **T. G.**

SINODA NA SLOVENSKEM - V Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano je od 4. do 6. novembra potekalo prvo sinodalno zasedanje Cerkve na Slovenskem. Že nekaj tednov pred tem je tajništvo sinode pripravilo delovno gradivo, ki so ga dobili vsi imenovani delegati sinodalnega zasedanja. To je po prvem besedilu, ki je odprlo vprašanja o življenju Cerkve, četrta publikacija s katero so želeli vzpodbuditi razprave o vsem tistem, kar zadeva podobo Cerkve v prihodnosti. Besedilo je nastajalo tako, da so iz prispevkov, ki so prišli od ljudi in iz zapisnikov dekanijskih sinodalnih dni, ki so potekali v pomladnih mesecih, naredili povzetek tem, stališč in predlogov. Pri sestavi so upoštevali tudi gradivo, ki je nastalo v posameznih škofijskih zborih, spoznanja iz javnomnenjskih raziskav, mladinskega zbora mariborske škofije, dela Slovenskega pastoralnega sveta, mnenja posameznih strokovnjakov, ki so jih prosili, da o določeni temi zavzamejo svoje stališče. Na podlagi predloženega gradiva je tristotrinajst udeležencev sinode razčlenjevalo stanje v katerem se nahaja slovenski človek. Zatem so opredelili odnos med človekom in Cerkvijo na področju

bogoslužnega, zakramentalnega in karitativnega življenja. Posebej so se ustavi pri nekaterih ključnih področjih življenja v Cerkvi, kot so družina in mladina, obravnavali so odnos med duhovniki in laiki ter se posvetili še ustanovam in gibanjem v Cerkvi. Nekaj svojega časa so posvetili tudi odnosu med državo in Cerkvijo. Sinodalno zasedanje so sklenili s slovesno mašo v ljubljanski stolnici. **T. G.**

VINKO BELIČIČ - Že zadnjič je Roža Franco iz Port Lincolna omenila, da je v tržaški bolnišnici 27. septembra umrl šolnik, pesnik, pisatelj in prevajalec profesor Vinko Beličič, avtor številnih proznih, dnevniških in pesniških

del. Rodil se je leta 1913 na Rodinah pri Črnomlju. Na univerzi v Ljubljani je diplomiral iz slavistike, nato pa na katoliški univerzi Srca Jezusovega v Milanu še iz italijanskega jezika in književnosti. Služboval je na uršulinski dekliški gimnaziji v Ljubljani, sredi poletja leta 1945 se je naselil v Trstu in postal profesor slovenščine na

znanstvenem liceju France Prešeren ter zunanji sodelavec Radia Trst A. Pesniti je začel že v gimnazijskih letih. Njegove pesmi so izšle v zbirkah: Češminov grm, Pot iz doline, Gmajne, Bližina in daljave, Pesem je spomin in Izbrane pesmi. Napisal je povest Molitev na gori ter zbirke črtic Kačurjev rod, Nova pesem in Med mejniki. Tako kot drugi zamejski, zdonski ter izseljenski listi in revije, so njegove pesmi in črtice objavljale tudi Misli. **T. G.**

IZBRANE PESMI - Konec meseca septembra je slavil svoj sedemdeseti rojstni dan pesnik in prevajalec Janez Menart. Ob tej priložnosti je Mladinska knjiga izdala knjigo njegovih verzov s preprostim naslovom Izbrane pesmi. Uredil jo je Aleksander Zorn, pesmi pa je iz sedmih Menartovih zbirk - od prve skupinske Pesmi štirih iz leta 1953 do Srednjeveških pridig in balad izpred devetih let - izbral Marjan Brezovar. **T. G.**

LEONARDO DA VINCI V LJUBLJANI - V Narodnem muzeju Slovenije so prve dni meseca novembra odprli razstavo znanstvenika, izumitelja, umetnika in najslavnejšega človeka renesanse, Leonarda da Vincija (1452-1519). Okrog 250 eksponatov z različnih področij njegovega ustvarjanja je v Ljubljani na ogled predvidoma do 5. marca prihodnje leto. Razstava je obšla že vse celine, je izrazito poučna in ponuja celovitejši vpogled v obdobje renesanse, Leonardovo življenje in delovanje ter njegov raznovrsten opus.

T. G.

SPOMINSKA SLOVESNOST TUDI V TEHARJAH - Na Franciškovno nedeljo je ob nedokončanem spomeniku in kostnici na Teharjah pri Celju potekala sveta maša in kulturna slovesnost v spomin žrtvam povojnih pobojev. Pripravila sta jo Nova slovenska zaveza in župnijski urad Teharje. Somaševanje je vodil mariborski pomožni škof Jožef Smej. V nagovoru med mašo je Slovenijo imenoval deželo tisočerih križev in grobov mučencev, spregovoril je o molitvi za spreobrnjenje grešnikov in dosego sprave. Pri maši in spominski slovesnosti so prepevali Združeni župnijski pevski zbori celjske dekanije, solist pa je bil Marko Fink. Slavnostni govornik v kulturno spominskem delu pa je bil dr. Jože Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Takoj na začetku govora je postavil vprašanje, čemu se vsako leto zbirajo množice ljudi na tem in drugih svetih krajih, s katerimi je posejana slovenska zemlja. Številne žrtve in mučenci so dali vse, kar so imeli: svoje življenje za svoje prepričanje, domovino in vero. Sedaj so naši priprošnjiki pri Bogu, ki so nam izprosil padec slovenskega komunizma in modrost ter pogum pri ustanavljanju svobodne slovenske države. Na nas pa je, da jo gradimo naprej.

T. G.

PREŽIHOVA BAJTA - Na Preškem Vrhju na Ravnah na Koroškem je sredi oktobra slovesnost ob 20. obletnici obstoja Spominskega muzeja koroškega pisatelja Lovra Kuharja - Prežihovega Voračca. Prežihova bajta predstavlja pomemben simbol Koroške in je tudi zelo obiskana turistična točka. Bajta ohranja podobo tradicionalne koroške arhitekture, določene z lesom kot najpomembnejšim gradbenim materialom. Številni majhni, navidezno nepomembni okrasni elementi dajejo stavbi in njeni notranjosti podobo domačnosti. Nad spominskim muzejem pa stoji ob nekdanjem ajdovem strnišču Prežihov spomenik, delo akademskega kiparja Stojana Batiča.

T. G.

KOMORNI ZBOR AVE - V ljubljanski filharmoniji je bil 24. in 27. oktobra jubilejni koncert ob 15-letnici Komornega zbora Ave. Zbor, ki je svojo pot začel v okviru mladinske skupine v župniji sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani, je danes najbolj kakovosten in uspešen ljubiteljski zbor v Sloveniji. Lani je tekmoval ali gostoval v Švici, Italiji in Franciji, letos pa v Grčiji, Nemčiji in v Vatikanu. Z mednarodnega zborovskega tekmovanja na Rodosu je prinesel dve prvi uvrstitvi in veliko nagrado za najboljši zbor tekmovanja. Iz Marktoberdofa v Nemčiji pa se je Ave vrnil s posebno nagrado Carla Orffa za prvo izvedbo sodobne skladbe; predstavili so Mozaik Lojzeta Lebiča. Ob jubileju je pri založbi Družina izšla zgoščenka z naslovom Mozaik. Na njej je devet izbranih posnetkov skladb iz obdobja baroka, romantike in tega stoletja; z večino od posnetih so Ave v zadnjem obdobju nastopili na omenjenih mednarodnih zborovskih tekmovanjih.

T. G.

ČUDNI BARON Z BRDA - Letos mineva 200 let od smrti botanika Karla Zoisa. Ob tej obletnici so na gradu Brdo zadnje dni oktobra odprli razstavo o njegovem življenju in delu. Tako so obudili spomin na znamenitega in večkrat prezrtega botanika, ki je večino svojega življenja preživel na Brdu pri Kranju. Karel Zois, sicer v sencu brata Žige, je uredil prvi botanični vrt na Kranjskem, v Alpah je odkrival nove rastlinske vrste in postavil temelje slovenski botanični terminologiji. Imenovali so ga tudi čudni baron z Brda.

T. G.

MISIJSKA NEDELJA v Sloveniji je letos potekala v znamenju smrti misijonarja p. Jožeta Cukaleta. Prag večnosti je prestopil le nekaj dni pred tem, 21. oktobra. Že naslednji dan so ga pokopali v predmestju Kalkute. Jože Cukale je bil rojen leta 1915 na Vrhniki. V Ljubljani je obiskoval škofove zavode in se nato odločil za duhovniški poklic. Vsa vojna leta je bil kaplan v Gorenjem Logatcu. Leta 1945 se je umaknil na Koroško in naprej v Italijo. Tam je vstopil v jezuitski red in leta 1950 odšel v misijone v Bengalijo. Misijonskemu delu pri katerem se je pogosto srečeval z materjo Terezijo, je posvetil kar pol stoletja. Šele v zadnjih letih so ga doma spoznali tudi kot pesnika in slikarja, saj sta izšli kar dve njegovi pesniški zbirki. Svojih občutij in lepote indijskega sveta pa ni upodabljal le z besedo ampak tudi s čopičem.

Iz govora s spominske slovesnosti v Teharjah

Jože Bernik je bil v nedeljo, 3. oktobra osrednji govornik v okviru kulturnega programa po spominski maši na teharskem grobišču.

Teharje! Stojimo na enem od številnih svetih krajev s katerimi je posejana slovenska zemlja. Vsako leto se zbiramo tukaj in drugih krajih v spomin daljne groze? Čemu? Iz pietete, iz hvaležnosti, morda iz dolžnosti? Za spravo? Da, tudi za spravo!

Da, tudi za spravo. Ne smemo pa pozabiti, da ima formula za spravo tri elemente: ljubezen, odpuščanje in pravičnost. Mnogo smo že slišali in govorili o prvih dveh elementih (ljubezni in odpuščanju). Danes bomo rekli nekaj o pravici in pravičnosti.

Žrtve in mučenci tukaj in drugod so dali vse kar so imeli - svoje življenje - dali so ga za svoje prepričanje, za domovino in za svojo vero. (Prepričani smo, da so zdaj prav oni naši priprošniki pri Bogu.) Izprosili so nam padec slovenskega komunizma in modrost in pogum za ustanovitev svobodne, suverene slovenske države. Na nas preživeli je, da gradimo naprej!

Kako naj odgovorimo na ta izziv? Ali naj priznamo, da je v nas še vedno preveč strahu, potolčenosti, premalo poguma za pričevanje v javnosti, in da smo morda še preveč zaprti v svojo varno zasebnost?

Najvišji uradi naše države in mediji nam govorijo, da so naše zahteve po spoštovanju človekovih pravic in dostojanstvu mrtvih novo razdvajanje in klic po maščevanju. To ni res!

Tudi nekateri naši rojaki ne razumejo našega pričevanja, da je revolucionarno sovraštvo pognalo pri nas globlje kot v katerem koli civiliziranem narodu.

V zadnjem desetletju in še posebej v tem zadnjem letu našega stoletja so se okoli nas zgodile stvari, ki bi nas morale še posebno spomniti na čas sovražne okupacije, revolucije in vseh drugih grozot, ki so se zgodile pri nas v letih 1941 do 1945 in kasneje. Ali se je kdo v naši državi sploh spomnil na vse to naše gorje, ko so se okoli nas dogajale Slavonija, Bosna in Hercegovina, Kosovo in Srbija? In da smo mi Slovenci, majhni kot smo, imeli svoje Kosovo, že v tistih davnih štirih letih? Upravičeno moremo trditi, da smo Slovenci doživeli svoje Kosovo že pred skoraj šestdesetimi leti. Naše

Kosovo je bilo prav tako zločinsko, uničevalno in je kršilo vse človekove naravne in pravne pravice. Zgodilo pa se je brez vednosti sveta, bilo je prikrito in cela desetletja z lažjo in veliko prevaro zakrito in zamolčano. (In tako ostaja tudi sedaj.)

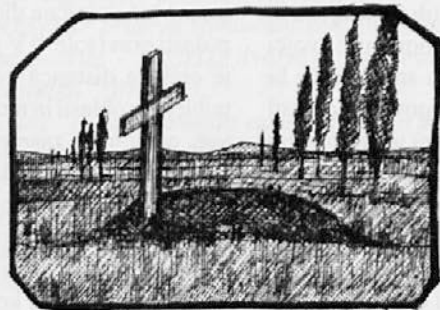
Kdor med nami ne razume našega holokavsta tistih štirih let, ne more razumeti ničesar, niti sedanjosti ne. Tista štiri leta pomenijo za revolucionarje neko 'nedotakljivo relikvijo', njihovo 'skrinjo zaveze', zibelko za uspešni napad na zgradbo celotne slovenske družbe in za iztrebljenje naše stoletne

krščanske tradicije in vseh njenih simbolov. Še danes je za revolucionarje in njihove oboževalce ta doba popolnoma nedotakljiva in nezmotljiva. Ta laično-politična religija je še vedno osnovni usmerjevalec slovenske državne naravnosti. Morda ste že opazili, da se danes dopušča pisanje in govorjenje o naši skupni tragediji le od maja 1945 naprej. Nedotakljiv pa ostaja tisti štiriletni čas v katerem se je kalila in oblikovala revolucija slovenskega komunizma.

Naši mrtvi že skoraj deset let čakajo na oblasti naše demokratične države, da jim vrne pravice in dostojanstvo. Vprašam vas, kje v civiliziranem svetu bi mogel tak cinični molk o povojnih pobojih trajati tako dolgo in teptanje pravic mrtvih do dostojanstva biti tako dosledno.

Mnoge države, katerih državljani so imeli take in podobne travme vojne, revolucije in brezpravja, so znale ponuditi mir in spravo, civilno in pravno izenačenje. Ne samo z ustavnimi akti in zakoni, temveč tudi dejansko in praktično. Ponujajo se nam mnogi primeri: Kambodža, Argentina in Čile, Španija in Nemčija, da imenujem samo nekatere.

Namesto odločnega posega države v to žalostno stanje pri nas, nam prihaja na uho izgovarjanje na težave z identifikacijo tolikih in tako dolgo pokopanih mrtvih, na (velike) stroške izkopavanja, na pravne nejasnosti in podobno. Poglejte samo kaj se godi z okostji pobitih v okolici Maribora. Odgovorni med našimi oblastmi nimajo ne volje, ne politične poštenosti za odpiranje dogodkov iz tiste grozne dobe revolucije in za častni

pokop vseh teh mrtvih. Ko se je samo enkrat pojavila uradna zahteva po odprtju Brezarjevega brezna blizu Ljubljane, je bil odgovor, da v proračunu za to ni denarja! To je seveda grozno, groteskno in cinično izgovorjanje.

Že pred letom dni je slovenska vlada poslala v Državni zbor predlog zakona o vojnih grobiščih. Hote ali nehoti bi ta predlog naše povojne žrtve, milo rečeno, pustil v sedanjih grobiščih, brez imena, brez groba, brez spomenika; njihova smrt ne bi bila nikoli pojasnjena in izpričana, zločinci bi ostali še naprej anonimni; svojci ne bi izvedeli ničesar o kraju in načinu smrti in ne bi mogli zaključiti svojega žalovanja. Odgovorne oblasti naše države bi si mogle doma in v svetovni javnosti umiti roke. Poudarjam: tak zakon bi pomenil dokončno moralno likvidacijo že fizično ubitih ljudi. S tem bi bile te žrtve dokončno in za vedno izbrisane iz zgodovinskega spomina Slovencev. To bi bila zadnja velika prevara na njihovi dolgi in kruti Kalvariji.

V javnosti so se že pojavili namigi, da bi zdaj, ko se počasi vendar dosledno odpirajo bolj resnični pogledi na poboje, bilo primerno te raziskati. Toda - pravijo - tega bi se morala lotiti politična levica ne pa desnica. Desnica, pravijo, bi vse to izrabila za svoje politične in druge manipulacije. Več kot pol stoletja slovenske oblasti niso hotele nič narediti. Videti pa je, da bi sedaj to hoteli na hitro pospraviti pod navidezno pravno preprogo, tako, da bi mogli ugajati Evropski zvezi. Pri tem pa nihče ne govori o kršenju človekovih pravic, o dostojanstvu mrtvih oseb in o kršenju moralnih in ustavnih zakonov, ki te pravice ščitijo.

V naši državi ni slišati nobenega odgovornega državnega uradnika, ki bi javno obsodil sedanje stanje in odločno nastopil proti teptanju omenjenih pravic ubitih in ne-pokopanih. Nobenega glasu ne slišimo o kršitvi ustave in drugih zakonov. Kot da bi ne bilo nobenega urada v slovenski državi, ki naj bi varoval človekove pravice. Mislim, da bi potrebovali posebnega varuha samo za obrambo dostojanstva teh naših mrtvih. Slovenska ustava dopušča tako institucijo (posebnih varuhov pravic državljanov! Člen 159).

Morda je poleg toge ideologije starega režima za tako stanje kriv tudi prevladujoči 'pragmatizem' novega slovenskega 'liberalizma'. Ta je seveda doraščal ob nedemokratskem komunizmu. Zato danes prav ta liberalizem pokriva vse grehe svojih učiteljev. Nek naš slovenski filozof pravi, da v liberalizmu ni prostora za pravičnost kot vrednoto. Citiram naprej: "Pravičnost ... postane spolnjevanje določenih pravil in glavnega

pomena je držati se določene procedure. Človekovo dobro in podobni pojmi imajo drugotno vlogo" (dr. A. Jamnik, Tretji dan, dec. 1998, str. 50). V tej zvezi omenja nekega tujega avtorja, ki (smelo) trdi: "Pravniki, ne filozofi, so duhovščina liberalizma. "Ali ni tudi pri nas tako?"

Naši (dosedanji) naporji za pravico in čast tukajšnjih žrtev so bili in bodo strma pot. Ponovno in ponovno se srečujemo in se zaletavamo v nek 'princip', ki naj bi usmerjal slovensko družbo v prihodnost. To je tako imenovana cinična distanca. Pisatelj Drago Jančar o tej poštasti pravi tole: "V jeziku prizemljenega pragmatizma je cinična distanca kot vrhovni princip pač samo goli pohlep po oblasti in moči, v imenu katere je mogoče storiti vse: odstraniti, zasmehovati, ponižati drugače misleče. In to res ni več demokracija..."

V luči tega moremo razumeti dolgoletni molk in temo nad našo preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo. Vendar kljub vsemu temu moramo nadaljevati naše napore in korak za korakom hoditi našo pot pravice in sprave. Nenehno moramo iskati novih načinov pritiska na izvoljene predstavnike, da nas slišijo in ukrepajo.

Med mašo papeža Janeza Pavla II. v Mariboru in proglasitvijo našega prvega blaženega, Antona Martina Slomška so nam Slovenskim katoličanom romarji iz Hrvaške morali dati poduk o javnem nastopu za svoje so-rojake, ki so bili po vojni umorjeni na slovenski zemlji. V svoji prošnji niso sledili že objavljenemu besedilu, pač pa so se spomnili svojih rojakov pobitih v okolici Maribora. Papežev odgovor je bil jasen in nedvoumen: spomnil se je teh hrvaških žrtev, ki ležijo v slovenski zemlji.

Ob tem se moramo zamisliti: ali niso slovenske žrtve v grobiščih po vseh treh slovenskih škofijah vredne istega spomina in prošnje, na istem prostoru, med papeževo mašo? Le kje smo bili in smo slovenski katoličani pred tem dogodkom in po njem?

Praktikanti cinične distance nam bodo očitali, da nas vodi strast po oblasti in želja po utišanju revolucionarne dvojne resnice. Ne, ničesar takšnega ni v naših srcih. Naš glas povzdiguje iz prepričanja, da imamo kot Slovenci in državljani enake pravno zaščitene pravice kot tisti, ki nam iste odrekajo. Od države zahtevamo pravice in spoštovanje za vse po vojni ubite civiliste in vrnjene slovenske vojake.

Ta pot bo še dolga. To je pot pietete in akcije, pot dejanj! Pri tem naj nam (s svojo prošnjo pri Bogu) pomagajo naši teharski mučenci. Hvaležnost do njih naj vodi vse naše delovanje! Slava in čast jim!

Bog vas živi!

Pisma o slovenščini našim rojakom v Avstraliji, XV.

Mirko Mahnič

PREGIBNE BESEDNE VRSTE - pet jih je - "se dajo oblikovati" (A. Breznik, Slovnica, 1924), poznajo vrsto sklonov (sprememb v končnicah), trojni spol (moški, ženski, srednji) in trojno število (ednino, dvojino, množino), kar jih loči od mnogih drugih jezikov, vštevi angleščino.

1. samostalnik (substantiv, ang. noun) je beseda, ki z njo poimenujemo osebe, kraje, bitja, stvari in pojme (človek, Prešeren, Melbourne, jelen, nagelj, prostost, milost...)

2. pridevnik (adjektiv, adjective) se prideva samostalnikom in označuje njihovo kakovost, svojino ali vrsto (lesena hiša - materina beseda - cesarski dvorec); "prideva se nekaterim besednim vrstam: samostalniku, zaimku, redko števniku" (Breznik).

3. zaimek (pronomen, pronoun) "se rabi namesto samostalnika in pridevnika (tj. namesto imen, kar je skupno ime za samostalnike in pridevnike, zato jih imenujemo zaimke - za-imenke)".

4. števnik (numerales, numeral) zaznamuje število, vrstni red, številčno ločevanje kolikernosti stvari (Slovnica treh, 1956): tri in pol - peta zapoved - dvoje vrst - deseteren sad.

5. glagol (verbum, verb) izraža dejanje ali stanje - kaj kdo dela (pišem), kaj se z njim godi (stojim); glagol ne izraža samo dejanja, temveč tudi "kako dejanje v času poteka" (Bunc, Slovnica 1953) - v hipu, dalj časa, se ponavlja.

Pregibanje prvih štirih besednih vrst imenujemo sklanjanje (deklinacija), pregibanje glagola pa spreganje (konjugacija).

NEPREGIBNE BESEDNE VRSTE - štiri so (oz. pet). (Breznik vsem štirim daje skupno ime: členki.)

6. prislov (adverb, adverb) "pojasnjuje dejanje glede na kraj, čas, način in vzrok" (Breznik, 1924); "določa kraj, čas, način, vzrok ali količino, daje besedam v stavku miselni poudarek in določa razmerje do celotne misli (SSKJ, Bunc, trije slovniciarji). Za zgled: Pridi **takoj**. **Daleč** je domovina. **Naravnost** povej. **Zatorej** dobro vem, Slovenec sem..."

7. predlog (prepozicija, proposal) - ime odtod, ker ga postavljamo pred ustrezno besedo - "izraža razmerje med besedami v stavku" (SSKJ); Breznik določneje pove, da se rabi v zvezi z imeni (tj. samostalniki in pridevniki) in izraža krajevna, časovna, načinovna in podobna razmerja med dvema predmetoma: Mož stoji pri mizi, za mizo, pred mizo, pod mizo, nad mizo, med mizami. Nekateri predlogi se vežejo samo z enim sklonom, drugi z dvema, redki nekateri celo s tremi (primer je predlog **za**, ki se veže s tremi skloni: za cesarja Avgusta - roditelj; denar je namenjen **za** plače - tožilnik; hoja **za** Kristusom - orodnik).

8. veznik (konjunkcija, conjunction) veže posamezne besede, stavčne člene in stavke - ločimo besedne (in, pa, ali) in stavčne veznike (da, ko, kadar...)

9. medmet (interjekcija, interjection) je po Brezniku beseda, ki naznanja dušne občutke ali posnema prirodne glasove (ah, joj, pst, huš, tresk, kikiriki...). "Z besedami v stavku medmeti nimajo slovniške zveze, torej ne morejo biti pravi stavčni členi, v živi pripovedi so nekako vrženi med stavek" (Jezikovna vadnica 1949).

10. členek je med nepregibne besedne vrste uvrstil akademik J. Toporišič (Slovnica 1976). Vendar izraz v Toporišičevem smislu pozna že slovnica 1956 (trije slovniciarji), a je pridružen poglavju Prislov. Gre za različne besedice prislovnega značaja, ki nimajo samostojnega pomena, "ki pa včasih premaknejo pomen, včasih pa druge besede okrepijo". Toporišič pravi, da se po svoji vlogi približujejo veznikom in prislovom. SSKJ členek označa kot besedo "brez samostojnega pomena, ki se navadno prideva drugim besedam". Nekaj Toporišičevih primerov: **Ja** kam pa je šel; **sicer** pa mi je vseeno; ti si **torej** razbil šipo; **ravno** to bi moral vedeti. Slovniciar F. Žagar (Naš jezik, 1982) poudari, da se s premeščanjem členka spremeni pomen stavka: **Tudi** vrabček je priletel čez polje; vrabček je **tudi** priletel čez polje; vrabček je priletel **tudi** čez polje. **Si** in **ga** sta samostojna členka v rekljih: lej si ga no; kdor si bodi; bog si ga vedi.

Pravite: preveč vsega na kupu. Brez skrbi - v prihodnje bomo vsako besedno vrsto obdelovali posebej in zlagoma.

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVA

14

8. NA PAPEŽEVEM DVORU

Asiški škof don Guido je priporočil Frančiška in njegove brate kardinalu Janezu da San Paolo. Izpočetka se je zdelo, kakor da kardinal nič kaj rad ne poslušal škofa, potem pa se je vneto zanimal za te nove ljudi in je dejal:

»Pa dobro. Rad bi videl tega Frančiška, človeka posebne vrste, kakor mi pripovedujete. Naj pride k meni s svojo družbo.«

Frančiške je prišel.

Radovedno se je ozrl kardinal v prišece.

»Asiški škof mi je pravil o vas,« je dejal. »Rad bi pa, da slišim iz tvojih ust, Francesco, kaj želiš od papeža in kakšno je življenje tvoje družbe.«

»Kakor uči sveti evangelij,« je odvrnil Frančišek; »brezpogojno hočemo slediti Kristusu in živeti brez vsake najmanjše lastnine.« In je obrazložil kardinalu vse po vrsti.

Kardinal se je čudil.

»Vse lepo in dobro,« je povzel ob koncu Frančiškovega pripovedovanja, »vendar menim, da se to ne bo dolgo držalo. Kaj takega je pač mogoče v prvih letih mladostnega ognja in zavzetja za lepe misli in vse najboljše, a pridejo leta, pride čas, ko človek omaga pod težo življenja in onemore in tedaj – tedaj misli drugače! Res, ljubezen do Boga mora biti brezmejna, vendar je človek iz mesa in Bog to ve in ne zahteva nemogočih stvari od nas. Kaj meniš, Francesco?«

Frančišek se ni dal premotiti.

»Gospod kardinal, vse sem dobro preudaril in kar sem Vam povedal, ni bilo iz mene. Gospod mi je naročil tako.«

Kardinal je opazoval Frančiška, vseč mu je bil, vendar le ni mogel zaupati njegovi vnetosti in je odvrnil:

»Dobro, vse dobro. A dovoli, zakaj pa ne bi šli vsi v kak samostan ali živeli po pravilih benediktincev ali drugih redov? Stari redi so to, njihova pravila so preizkušena, potrjena od papeža, veliko svetih mož je že izšlo iz teh samostanov. A tako, kakor hočeš ti in tvoji bratje, tako je skoraj nemogoče: brez imetja, brez stalnega bivališča, brez lastne strehe, to ne bo šlo!«

Frančišek je spet zatrdil, da je njegova pot življenja od Boga, da zaupa le Vanj in noče nič drugega kakor živeti natančno po besedah Gospodovih iz evangelija.

»In lepo prosim, gospod kardinal, če bi smel to povedati svetemu Očetu in bi mi on potrdil in dovolil, da bi smeli med ljudstvo in pomagali sveti Cerkvi, da se ne sesuje.«

Kardinalu se je za hip zmračilo lice, potem se je naglo okrenil in vstal:

»Prav. A ostani tu s svojo družbo. V moji bližini bodite, da vas pokličem, kadar bo treba.«

In je sporočil papežu Frančiškove besede.

Papež se je zresnil, se zamislil. Matp ša dejal kardinalu: »To je res, da je v današnjih časih veliko nevarnosti za sveto Cerkev. Ima veliko moč na zunaj, znotraj pa se majejo stebri, in duhovščina je – žal, to priznam, čeprav me boli – bolj in bolj posvetna in se odteza pravemu namenu in pravi nalogi svojega vzvišenega poklica. Gotovo, pomoči je treba na vsak način, nujna je že. A kdo mi je porok, da je ta mož s svojo družbo poklican za to? Koliko jih je že prišlo v Rim z isto prošnjo! A

prevarali so nas, krive nauke so trosili med svet, družba krivovercev in zaslepljenec je nastala iz njih. Spomnimo se le Petra Waldusa! (P. W. je ustanovil družbo krivovercev, ki je mešala tisto dobo.) In drugih! Samo škodo smo imeli od njih. In zdaj spet eden... Gospod kardinal, opazujte jih, izprašujte, pa pridite še enkrat! Če je res volja božja, kakor pravi... počakajmo!«

Še je govoril kardinal s Frančiškom, več dni opazoval življenje njegovo in njegovih bratov, a ni dosegel nič drugega, kakor da je moral vnovič k papežu in mu povedati:

»Asiški spokorniki imajo svoj prav. Videti so zares taki, kakor pravijo, da so. Opazoval sem jih vse te dneve in govoril z vsemi. Kaj je zdaj vaša misel, sveti Oče?«

Papež Inocenc III. Je po daljšem molku odvrnil:

»Čujte, gospod kardinal, kaj se mi je sanjalo nočoj: Da sem videl, kako se podira cerkev sv. Petra. Prestrašen planem, kličem, tresem se od groze. Tedaj vidim prihajati slabotnega človeka. In glej! Opre se ob stebrovje, dvigne z ramo stavbo, pokonci je stala, kakor stoji zdaj! Kaj menite?«

Kardinal ni odgovoril.

»Prst božji,« je povzel papež. »Privedite mi Francesca.«

Prišli so bosjaki na mogočni dvor papežev. Inocenc III. Je ostro premeril brata za bratom, prav posebej pa se je zazrl v Frančiška in spoznal v njem onega človeka iz sanj. Vendar je dejal:

»Sin moj, zvedel sem o namenu tvojega prihoda in verjamem, da boste živeli tako vi, kar vas je zdaj. A kako bo z vašimi nasledniki?«

Frančišek je odvrnil:

»Sveti Oče, popolnoma se zanašam na Gospoda Jezusa Kristusa. Če nam je obljubil večno življenje v nebesih, kako bi nam odrekel teh borih stvari, ki jih potrebujemo za pozemsko življenje?«

Inocenc III. je kar ostrmel radi preprostosti in globokosti Frančiškovega zaupanja v Boga. Že se je razveselil misli, da so prav taki možje potrebni za tedanje dobo, a se vendarle še ni hotel izdati in je dejal:

»Pojdi in prosi Boga, če je zares Njegova volja, da živiš tako!«

Frančišek je odšel, papež pa se je posvetoval s kardinali. Ugovarjali so in imeli iste pomisleke kakor prej papež, a Janez da San Paolo je dejal:

»Po svetem evangeliju hoče živeti ta mož. Če mu rečemo, da je to nemogoče, kaj se ne pregrešimo vpričo Kristusa, ki je tako učil?«

Vsi so umolkni, Inocencu III. pa je bilo všeč, da je

padla odločilna beseda, zakaj v srcu je bil za Frančiška. Poklical ga je.

Frančišek je vstopil in koj pričel:

»Dovolite, sveti Oče, da Vam povem pravljico: Nekoč je živela v nekem stamotnem kraju lepa, a zelo uboga žena. Videl jo je kralj tiste dežele in jo je zasnuvil, da bi mu rodila lepe otroke. In mu je porodila veliko sinov in si je mislila: 'Kaj bi zdaj jaz ubožica s temi otroki? Nimam ničesar, da bi jih preskrbela.' Dejala je sinovom: 'Ne bojte se, kraljevi sinovi ste! Pojdite k njemu in dobili boste, česar vam je treba.' Odšli so in kralj se je čudil, ker so bili tako lepi, in je vprašal: 'Čigavi sinovi pa ste?' Odgovorili so: 'Sinovi uboge sirote iz puščave smo.' Kralj pa jih je veselo objel in dejal: 'Ne bojte se, moji otroci ste! Toliko je tujcev, ki živijo od moje mize, kako bom skrbel šele za vas, ki ste moji sinovi!' In je sporočil njihovi materi, naj pošlje vse svoje otroke k njemu, da bo skrbel zanje.«

Potem je dostavil Frančišek:

»Sveti Oče, jaz sem tista sirota iz puščave. Bog se je v Svoji milosti ozrl name in sem mu rodil sinove v Kristusu. In Kralj vseh kraljev mi je sporočil, da bo skrbel za vse moje potomce. Zakaj, če skrbi za tujce, se spodobi, da tem bolj skrbi za Svoje lastne otroke. Bog podari grešnikom pozemske darove zaradi ljubezni, ki z njo ljubijo svoje otroke. Kako bogastvo bo podelil šele onim, ki živijo po besedah Njegovega evangelija in ki jim je dolžan, da skrbi zanje?«

Inocenc III. je koj razumel, da govori iz Frančiška duh božji, in vzkliknil je vpričo vseh kardinalov:

»Zares, to je oni sveti in pobožni mož, ki bo popravil hišo božjo!« In je vstal, objel Frančiška in blagoslovil njega in njegove tovariše, rekoč:

»Bog z vami, bratje, in govorite vsem o izpreobrnjenju, kakor vam sporoči Gospod! In če bo vsemogočni Bog povečal vaše število, tedaj pridite brez skrbi k meni, pripravljen bom, da vam dovolim še kaj več in vam dam še večje naloge.«

Pokleknili so in obljubili papežu pokorščino, bratje pa so dali to obljubo Frančišku, svojemu poglavarju. Imeli so dovoljenje, da smejo oznanjati besedo božjo, dobili so tonzuro, Frančišek je postal diakon. Duhovnik pa ni bil nikoli, ker je dejal, da ni vreden take časti.

To je bilo 16. aprila leta 1210.

Se nadaljuje

p. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

— Riše: Zorka Črnjak

Tonček je po žalostnem dogodku pustil skupino sošolcev. Sam ni vedel, kdaj se je znašel pod lipo za samostanskim obzidjem. Legel je na hrbet v travo in gledal v zelene veje.

Sem gori je tistikrat plezal tudi Klančarjev Lojz. Danes pa... »Prsi mu je stisnilo,« je dejal gospod katehet.

Pred očmi mu je zaplesala rdeča lisa na kamenitih tleh. In znova se je spomnil široko razprtih, grozo vzbujajočih oči... O Bog, o Bog!

Kaj, ko bi se trhla spovednica prevrnila nanj in bi njega pritisnila na prsi? Potem bi gospod župnik njega blagoslovil in prekrizal. Na hodniku bi ostala Tončkova kri in njega bi odnesli iz samostana...

»Prsi mu je stisnilo...« Zdrav in vesel – nenadoma pa hreščanje spovednice, krik in – konec! Do mrtvega ali samo ob zdravje? Kdo ve!

Morda Lojzek le ni čisto mrtev? Saj gospod ne blagoslavlja samo mrtvih. In mati tudi vedno križajo otroke, čeprav so živi.

Toda Lojzkove razprte oči... In njegov nemi, blede obraz. Pa luža krvi na tleh...

Tonček si je zakril obraz z dlanmi in prenehal misliti. Kar v trenutku se je zgubil nekam daleč, daleč.

»Cingel, cingel, cingel...« ga je prebudilo. Prisluhnil je. Navček...

Iz lin stiške cerkve je jokal mrliški zvonček, kot bi mu vsak potegljaj z vrvjo zadal bolečino. Njegov glas je bil pretrgan in otožno zategel. Kakor bi mu bilo za vsak zvok žal, da ga je dal od sebe.

Tonček je takoj uganil, da zveni Klančarjevemu Lojzku. Umrl je, umrl... Oooo! Pa še zbogom ni mogel reči nikomu! Samo padlo je nanj, zahreščalo in – konec!

Znova si je zakril obraz z rokami. In zdelo se mu je, kot bi smrt prišla ponj, ne po Lojzka. Prav razločno je čul lastni krik in začutil težo spovednice na sebi. Po grlu se mu je dvignila rdeča kri.

Pred Tončkovimi očmi je vstalo vse njegovo življenje. Pa kakšno! Največji grešnik na svetu nima toliko nad sabo. Ah, prav gotovo je zanj pripravljeno mesto na dnu pekla!

Slika za sliko je hitela pred njim. Prišla je stara beračica Poharica. »Zakaj si me oponašal?« mu je grozila s palico. Stari župnik Hudovernik ga je terjal za krajcarje, ki jih je Tonček dobival pri drugem poljubu roke. »Cel kup si jih prigoljufal. Glej, da mi jih vrneš, sicer...« je nadušljivo pohrkaval. In prišel je učitelj Kovač ter ga resno pogledal izpod čela. Saj je vedel, da je bilo o udarcu s palico in krvi na glavi vse narejeno. »Lagal si mi, da veš!« In še in še! Celu oče, ki je bil z njim vedno tako dober, mu je očital oni vrček piva, mati pa razbito steklenico. Neža ga je oštevala za vsak potegljaj njene kite, sošolec Pavle mu je oponesel prigoljufane frnike...

Vsaka malenkost je dobila grozno obliko in velikost. Kar je Tončkova brezskrbnost že zdavnaj pozabila, je prišlo danes iz groba pozabe kakor svetopisemski Lazar. Iz vseh strani je kričalo nanj.

Da, da! Ko bi bil danes on na Lojzovem mestu, bi se že cvrl v peklu za svoje hudobije.

Nič več ni mogel vzdržati. Skočil je pokonci in stekel za obzidjem, kot bi ga gonil sam peklenšček. Naravnost v cerkev jo je ubral in se zgrudil koj pri kamnu z blagoslovljeno vodo. Sam je bil v hramu božjem, čisto sam. In tako tiho je bilo vse okrog njega. Toda, naj

pogleda v obraz stiške žalostne Matere božje? Ah, saj ga bo raztegnila v resne gube in obrnila oči od grešnika.

Tonček je bil ves obupan. Končno je vendar le plašno pogledal v veliki oltar. Kot cestinar v svetem pismu, ki se je bil na prsi in ponižno prosil: »Gospod, bodi milostljiv meni grešniku!« Toda ta je menda ogoljufal – vsaj Tonček si je tako predstavljal – samo nekaj starih žensk, ki so nesle za semanji dan naprodaj maslo in jajca ali kaj podobnega. Od moških bi se mu težko kateri pustil potegniti za cestnino. Oh, grešnik Tonček, pa ima nad seboj celo goro hudobij...

Toda Marijin žalostni obraz je bil miren in lep kot vedno. Le Tončku se je zdelo, da so njene oči še bolj tožne kot navadno in je danes v njih še več materinske miline.

»Zdaj bom priden, prav gotovo bom,« je skesano zatrjeval deček. Morda je prvič v življenju nekaj obljubljal in pri tem tudi sebi verjel.

Ko je potoški Tonček stopil iz cerkve, je skoraj butnil v g o s p o d a Primoža, ki je z o d p r t i m brevirjem v rokah prišel izza vogala. Gotovo je moli

za rajnega Lojzka. Drugikrat bi ga učenček samo ponižno pozdravil in pohitel mimo, da ga gospod ne bi kaj preveč vprašal. A danes je izustil svoj »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« obstal in nerodno mencial na mestu.

»Na vekomaj amen!« je odzdravil gospod župnik, zaprl brevir in pogledal izpod očal. »Ah, ti si, Pintarčkov Tonček! In v cerkvi si bil. Si molil za Lojzka, kajne?«

»Naka,« je takoj odkimal mali grešnik, česar ne bi storil nikdar doslej. Sicer bi pa najbrž vsak otrok pritrđil, če gospod že vpraša tako, da skoraj ne moreš reči ne. V tem so si prav vsi kratkohljučniki enaki.

»Ne?« se je odkritemu odgovoru začudil gospod Primož in nadaljeval: »Vidiš, Lojzka ni več. Lahko hvališ

Boga, da se ni zvrnilo nate.«

Tonček je zardel kot rak in povetil oči. Pa menda res bero z obraza, da takemu nepridipravu ne bi bilo dobro umreti. S prsti je nerodno nategoval naramnice svojih širokih hlač in z boso nogo brcal v pesek na poti. Končno je skozi solze pogledal katehetov dobrodušni obraz in spravil iz sebe: »Ah, gospod... Pa saj veste, gotovo že veste... Jaz sem – jaz sem... tak hudobnež...«

»Oho!« se je zasmel gospod Primož. »Kaj pa si storil takega?«

Tončku se je upiralo. Sram ga je bilo in ves rdeč je povedal: »Učitelja Kovača sem... sem nalagal, grdo nalagal... Sam sem si kraste razpraskal po glavi, a kriva je bila njegova palica...« je hlipal v solzah.

Gospodu Primožu je bila zgodba nova. Smejati se ji je moral, tako zgrevano jo je povedal 'zločinec'.

»In goljufal sem tudi...«

»Tako, tako!« se je 'čudil' katehet.

»Gospoda Hudovernika sem nalašč večkrat srečaval in mu tako za vsak poljub roke izmikal krajcar.«

Tonček je mislil, da bo prav gotovo zagrmelo nad njim zdaj, če mu je bilo že pri prvem grehu prizaneseno. Gospod pa se je le muzal in kimal svoj: »Tako, tako!«

»In prerad skočim komu v lase. Nežo sem že tolikokrat vlek za kite... Poharico sem tudi oponašal...«

Tonček bi rad našteval cele litanije, gospod ga je ljubeznivo pogladil po ščetinastih laseh in spregovoril: »Tak zločinec si, pa te ima še sama Mati božja rada. Kaj misliš, da ti je dal ljubi Bogek zastonj angela varuha? Le kaj bi ta počel ob strani, če bi bil Tonček kot iz sladkorčka in za nič drugega, kakor da bi ga mati spravili pod steklo?«

»In Pavleta sem zgoljufal za frnike...« je kar preslišal Tonček in zopet začel.

»Tak zločin!« se je smejal župnik. »Najmanj sto jih je bilo, kajne?«

»Naka, tisto pa ne! Šest in med njimi ena steklena...«

»Kakšen grešnik,« se je zopet zasmel duhovnik plašnemu obrazku Pintarčkovega najmlajšega. Nato ga je še ljubezniveje kakor prvič pobožal po zrmšenih laseh.

»Kaj me nisi slišal, da ti ljubi Bogek ni dal zastonj angela varuha? Všeč si mi, Tonček, in prepričan bodi, da tudi Bogu. Vidiš, tako zgrevano si zaupal svoje 'zločine', ki pa jim nimam kaj reči. Veš, otroci so vsi enaki. Tudi jaz sem bil nekoč porednež prve vrste...«

In gospod Primož Ribnikar se je zamislil predse. Gotovo je vstala pred njim negova sončna mladost tam pod gorenjskimi hribi, kjer mu je tekla zibka.

Se nadaljuje

Tokrat vam predstavljamo nove slovenske znamke, ki so izšle septembra. Tudi tokrat se zanje zahvaljujemo gospej Mauri Vodopivec iz Južne Avstralije.

Štiri znamke poimenovane **V novo tisočletje**, predstavljajo različne dogodke iz iztekajočega se tisočletja. Čeprav gre samo za zaznamek na koledarju, prelomnica med dvema tisočletjema obuja spomine na neverjetno smeli razvoj te dobe. Človek je namreč v zadnjem tisočletju iznašel več stvari kot v vseh šestih milijonih let, kar je na Zemlji.

Jubilejni znamki **Božidar Jakac** - Letos je minilo sto let od rojstva slikarja Božidarja Jakca, enega najpomembnejših slovenskih ustvarjalcev 20. stoletja. Zrasel je na Dolenjskem in študiral v Pragi. Posvetil se je grafiki, portretiranju in krajinarstvu, njegova najpogostejša slikarska tehnika je bil kredni pastel. Sliki na prvi jubilejni znamki predstavljata avtoportretno

Znamke

podobo in podobo deklice, sliki na drugi jubilejni znamki pa avtoportretno podobo in krajinsko sliko iz leta 1941. Na njej je upodobljeno Novo mesto – ovinek Krke s pečino, nad katero se dviga starodavna frančiškanska cerkev s samostanom.

Znamka **150 let železnice v Ljubljani** – Šestnajstega septembra 1849 je bila odprta železnica do Ljubljane, predzadnja etapa pri gradnji železniške zveze med Dunajem in Trstom. Od gradbenih objektov sta na tej progi gotovo najbolj imenitna še danes stoječi kamniti most čez Savinjo pri

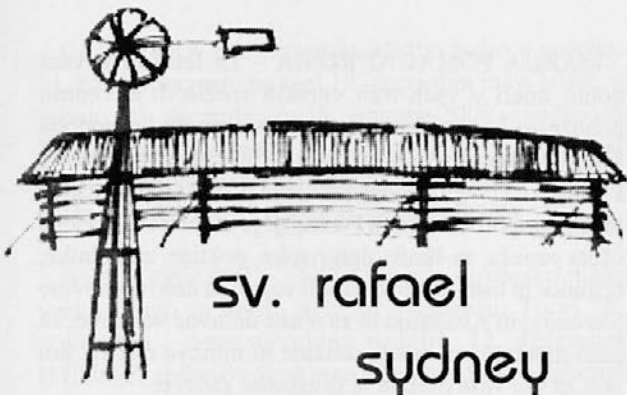

Zidanem mostu ter 190 metrov dolgi leseni most čez Savo pri Litiji, ki pa so ga v šestdesetih letih zamenjali z jekleno konstrukcijo. Za gradnjo te proge so potrebovali 46 mesecev, z njo pa so postavili zgled, kako se gradi železnica za stoletja.

Izredna znamka **Blaženi A.M. Slomšek** - Slovenski škof, pesnik, pisatelj, pedagog in narodni

buditelj, ki se je rodil 26. novembra 1800 v Unišah – Slomu pri Ponikvi. Zaradi človeških in duhovnih odlik se je že leta 1926 začel škofjski postopek za Slomškovo beatifikacijo, 1964 pa apostolski postopek za razglasitev njegovega svetništva. Papež Janez Pavel II. je leta 1996 razglasil herojsko stopnjo Slomškove kreposti z uradnim nazivom 'častiljivi božji služabnik' in leta 1999 razglasil škofa Slomška za 'blaženega'.

p. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
 313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
 (P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
 Tel.: (02)9637 7147 Fax: (02)9682 7692

POKOJNI – Dvajsetega julija 1999 je v Murdoh Hospital v Freemantlu, W.A., umrl HENRY PANTNER. Rodil se je 15. 8. 1926 v Eysdenu v Belgiji. V Avstralijo je prišel leta... Do upokojitve je bil zaposlen na inštitutu za tehnologijo v Perthu kot skladiščnik. Pokojnik zapuša ženo Ano, roj. Schoenhoffer, ki je po rodu iz Banata, sinova Roberta in Stevena ter vnuka Mihaela, v Sydneyju pa še brata Emila.

V petek, 15. oktobra 1999, je pri sinu Marku v Earlwoodu (Sydney) umrla IVANKA MIRKOVIČ, roj. Vrtelj. Luč sveta je zagledala 12. 5. 1927 v Podgrajah pri Ilirski Bistrici. V Avstralijo je prišla leta 1955. Dve leti pozneje, leta 1957, se je poročila z Miranom Mirkovičem, ki je bil srbskega rodu in je umrl v Sydneyju leta 1990. Pokojnica zapuša hčerko Tanjo, poročena z Gregom Mellvillom, imata sinova Aarona, 11 let, in Haydena, 10 let; ter sina Marka, poročenega z Annabel Taylor in imata tri otroke: Aleksandra, 6 let, Madelino, 5 let, in Samuela, 3 leta; ter brata Franca. Brat Vlado pa je že med pokojnimi. Ivana je bila bolna tri leta. Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu v sredo, 20. oktobra. Pokopana je bila na srbskem pravoslavnem pokopališču v Rookwoodu poleg pokojnega moža Milana.

Isti dan, to je v petek, 15. oktobra 1999, je na svojem stanovanju v Parramatti umrl FRANC LONČAR. Po rodu je bil iz Celja, kjer je bil rojen 8. 4. 1949 kot sin Franca in Helene, roj. Gmajner. Franc je prišel v

Avstralijo januarja 1988. Petindvajsetega avgusta 1996 se je v Merrylandsu poročil s Silvijo Marto Kužnik. Zaposlen je bil kot šofer in mehanik pri prevoznem podjetju Westbus Coaches v Northmead. Franc je imel pet let levkemijo, vendar je vse do zadnjega opravljal svoj poklic. V domovini zapuša starše, brata Denisa in sestro Tatjano, tu pa ženo Silvijo in prijatelje. Pogrebna maša za pokojnika je bila v Merrylandsu v četrtek, 21. oktobra. Pokopan je bil na slovenskem pokopališču št. 2 v Rookwoodu.

Prvega avgusta 1999 je v Katoombi, NSW, umrl KARLO PURIČ-SANCIN. Rojen je bil 26. 9. 1921 v Trstu. Tam je delal kot slaščičar. Nato je bil mobiliziran v italijansko vojsko in poslan v Sardinijo, v posebni

batalijon, kjer so bili v glavnem slovenski fantje iz Primorske. Ko so Angleži zasedli Sardinijo, je večina teh fantov odšla domov in se pridružila partizanom, ki so jih v začetku pomotoma smatrali kot slovensko vojsko. Karlo se je nato zaposlil pri policiji Svobodnega tržaškega

ozemlja. Leta 1954 je odšel v Avstralijo, kjer se je poročil z Jelico Ferfolja. Rodili so se jima trije otroci: Mimi, Suzana in Edi. Pokojnik je bil upepeljen v Leura Memorial Gardens.

Iskreno sožalje sorodnikom omenjenih pokojnikov. Naj jim bo Bog Sveti Duh tolažnik v njihovi izgubi dragih svojcev, Mati božja, ki je stala pod križem svojega sina, pa naj jim izprosi vdanost v božjo voljo!

KRSTI - ADRIAN JOSEPH BOSANAC, Kingsgrove, NSW. Oče Jože, mati Sergeja, roj. Brišnik. Botra sta bila Peter Šarkan in Frančiška Kuhec. – Sv. Rafael, Merrylands, 10. oktobra 1999.

THOMAS JOSEPH EDWARD MURKO, Bringelli NSW. Oče Edward, mati Elizabeth, roj. Freser. Botra sta bila David Cabban in Maria Sore. – Sv. Rafael, Merrylands, 10. oktobra 1999.

CATALINA MANUELA VASCONCELLOS, Paradise Point, Qld. Oče Paulo, mati Snežana, roj. Majcan. Botra sta bila Sylvain in Maria Caillet, ki ju je pri krstu zastopala Brigita Jurca. – St. Vincent, Surfers Paradise, Clear Island Waters, pred slovensko mašo, v soboto, 16. oktobra 1999.

NATASHA ISABELLA FRANCA, Marsfield, NSW. Oče Stojan Franca, mati Marita, roj. Fedele. Botra sta bila David in Vesna Taylor. – Sv. Rafael, Merrylands, 31. oktobra 1999.

Novokrščenim, staršem, družinam in botrom iskrene čestitke h krstu njihovih novorojencev!

POROKA - VASILIOS BILL GEROU LIS, Burwood, NSW. Sin Geroga in Anastazije Chronic. Rojen v Sydneyju, krščen v grški pravoslavni cerkvi sv. Konstantina in Helene v Newtownu, in **ROZALIN LEANNE ROBIČ**, Burwood, NSW. Hčerka Maksa in Marije, roj. Celin. Rojena v Sydneyju, krščena pri sv. Rafaelu v Merrylandsu. Priči sta bila Nick Parlapamis in Marija Mršnik. – Cerkev sv. Frančiška Asiškega, Paddington, NSW, 23. oktobra 1999.

Novoporočencema Billu in Rozalin naše iskrene čestitke k prejemu zakramenta sv. zakona. Naj ju vse življenje spremlja božji blagoslov!

MARIJA POMAGAJ ROMA – Za letošnji advent bomo imeli v vseh treh verskih središčih adventno pobožnost kot pripravo na božič s tem, da bo podoba Marije Pomagaj romala od hiše do hiše in povsod vabila k molitvi na pragu tretjega tisočletja. Veliko važnih zadev imamo priporočiti Mariji Pomagaj: prosimo jo za svetega očeta papeža, za škofe, duhovnike, poklice, za bolnike, begunce in tiste, ki trpijo zaradi vojne, za našo domovino Slovenijo in Avstralijo in za njune državne voditelje, za našo mladino, za mlade družine in njihove otroke, kot tudi za vse vaše osebne in družinske zadeve.

DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE bo od 3. do 5. decembra (od petka do nedelje) na Mt Schoenstatt. Obnovo bo vodil p. Filip. Prijavite se čim prej. Vzemite si ta vikend za vaše duhovno življenje ter ga preživite v miru in zbranosti.

Iz bogoslužnega koledarja katoliške Cerkve v Sloveniji za navadno leto 1999

Nameni apostolata molitve za november

- *Splošni: Da bi kristjani živeli v zvestobi svoji krstni obljubi in z molitvijo, nasvetom in pomočjo spremljali tiste, ki jih Bog kliče v duhovniško, redovniško in misijonarsko življenje.*

- *Misijonski: Da bi starejši z veseljem odkrili svojo pomembno vlogo pri naših skupnih misijonskih prizadevanjih.*

- *Slovenski: Da bi v našem narodu ne zamrl čut za misijonsko delo Cerkve.*

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo, 21. novembra, nato pa spet 19. decembra in na božič, v soboto, 25. decembra in 16. januarja 2000 – vedno ob šestih zvečer. Obvestite se med seboj in pridite k vaši službi božji vsako tretjo nedeljo v mesecu – saj pride pater iz Sydneyja, ki je skoraj 300 kilometrov stran.

WOLLONGONG – FIGTREE ima slovensko mašo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu. Torej 28. novembra – prva adventna nedelja, 12. decembra (Miklavž), redno ob petih popoldne. Nato pa bo zgodnja polnočnica na božično vigilijo, v petek, 24. decembra.

ZLATA OBALA bo spet na vrsti za slovensko službo božjo na novo leto, v soboto, 1. januarja 2000 ob 7.30 zvečer v cerkvi sv. Vincencija, Fairway Drive, Clear Island Waters (Merimac).

CORNUBIA – Planinka bo na vrsti za slovensko službo božjo v nedeljo Gospodovega Razglašenja, 2. januarja 2000, ob 10.30 dopoldne. Nato je običajni piknik – kosilo.

MIKLAVŽEVANJE bo v Merrylandsu (zaradi duhovne obnove) na nedeljo, 12. decembra, po maši. Nastopili bodo otroci Slomškove šole, nato pa bo Miklavževo obdarovanje. Darove za vaše otroke prinesite pred mašo ali takoj po maši v dvorano. Popoldne ob petih je redna maša v Figtreeju, po maši pa tudi prihod Miklavža.

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA NAŠE MISLI

\$35.- Ivan Legiša, Ivan Leben; \$20.- Herman Muster, Julka Nagode, Milan Iskra, Stan Penca; \$15.- Anton Smrdel, Kristina Skočir, Evgen Brajdot; \$10.- Vida Horvat, Ana + Anton Gustin, Bernarda Zadel, Janez Drogenik, Franc Šenkinc, Milka Smrdel; \$5.- Danica Puljak, Ivan + Tončka Nadoh, Franc + Irma Zadel, Ema Polak, Otto Tomaž, Mirko Ogrizek, Marija Krnel, Kristina Frankin, Janko Menic, Kati Tkalcevic, Urška Dubrovič, Franc Brožič.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE

\$50.- Marija Brne; \$20.- Slavko Koprivnik.

NEWCASTLE pride na vrsto za božično službo božjo v nedeljo, 26. decembra, na praznik sv. Družine in sv. Štefana, kot navadno ob šestih zvečer v stolnici Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši običajno srečanje v dvorani. Nato pa spet v nedeljo, 30. januarja 2000.

NAŠIM BOLNIKOM naklonimo posebno pozornost. Obiskujmo jih in jim lajšajmo dneve boleznij. To velja za vse kraje, kjer se nahajajo naši rojaki. Obvestite patra o njih, da jih obišče. Tisti pa, ki živite proč od verskih središč, pokličite krajevnega duhovnika, da vam prinese zakramente.

ŠKOFIJA WOLLONGONG ima etnično službo božjo na praznik Kristusa Kralja, v nedeljo, 21. novembra ob dveh popoldne. Kraj za letošnje srečanje novonaseljencev je cerkev Karmelske Matere božje, St. Andrew's Road, Varroville (blizu Campbelltowna). Rojaki iz Wollongonga ste vabljeni, tudi narodne noše so zaželjene. Poskrbite za lepo udeležbo, da ne bodo spraševali, kje so Slovenci! Tudi eden od naju bo navzoč.

DO KDAJ IMATE PLAČANO NAROČNINO MISLI – Neka naša naročnica je pred kratkim dobila Misli. Na ovitku je bila letnica 1999. Misli je, da je to opomin, da mora za leto 1999 plačati naročnino. Vendar letnica na ovitku Misli pomeni, da imate naročnino plačano tudi za navedeno leto.

p. Valerijan

NAŠE NABIRKE

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$500.- iz nabirke za misijonsko nedeljo pri sv. Rafaelu; \$20.- Jože Štamberger (namesto cvetja na grob Francetu Tomšiču).

ZA SPOMENIK PATRA BAZILIJ

\$40.- N. N.

ZA POPRAVILO CERKVE SV. EME V
PODČETRJKU

\$100.- J. S.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

križem avstralske slovenije

RAD BI VAM POROČAL o uspešnih srečanjih, ki smo jih imeli v zadnjem času v Brisbanu. Že 24. septembra smo bili priče zelo lepi predstavi Slovenije tukajšnji javnosti ob razstavi sodobnih slikarjev z imenom *Divided by distance*, ki jo je otvorila ga Helena Drnovšek skupaj z dr. Zlatkom Skrbišem, predavateljem sociologije na Qld. univerzi. Uspeh te rastave je bil predvsem v zelo uspešni predstavi Slovenije v prostorih Queensland State Library, kjer smo videli, kako se tukajšna avstralska javnost spoznava z našo sicer malo, a po svoje tudi uspešno Slovenijo. Posebno govor dr. Zlatka Skrbiša je lepo približal Slovenijo navzoči avstralski javnosti.

V nedeljo, 17. oktobra, smo imeli v naši sredi patra Valerijana. Pri sveti maši in pri znamenju Marije Pomagaj smo se skupaj spomnili vseh naših pokojnih, posebno še tistih, katerih imena so vklesana na spomeniku. To srečanje z molitvijo rožnega venca je postalo že kar naša tradicionalna molitev za pokojne. Ob tem prazniku imamo priložnost, da izkažemo spoštovanje rojakom, ki so odšli pred nami in sorodnikom v domovini, katerih grobov ne moremo obiskati. Lepo je, da se vedno zbere veliko rojakov.

Drugo uspelo in res veselo srečanje pa smo imeli v soboto, 30. oktobra, na društvu Planinke, kjer smo praznovali vinsko trgatav. Z dobrim godbenikom, dobro družbo in ob dobri večerji ter z obilo šale s policaji in zaporom je bil večer prav vesel. Na takšnih prireditvah pride najbolj do izraza dobra domača družba, ki jo najdeš le med svojimi ljudmi.

Naše društvo Planinka bo v začetku naslednjega leta praznovalo 45-letnico obstoja. Podrobnejši spored nam bo prinesla božična številka Glas Planinke. Upajmo, da bo to praznovanje zajelo širši krog tukajšnjih rojakov.

Mirko Cuderman, Brisbane, Qld

GOVOR OB RAZSTAVI DIVIDED BY DISTANCE: Four Contemporary Slovenian Artists Razstava slovenskih likovnih umetnikov v Brisbanu je za avstralsko občinstvo lepa priložnost, da se seznanijo z delčkom živahne umetniške dejavnosti Slovenije. Namen umetnosti je, da gradi mostove in razumevanje med ljudmi in kulturami. Zato mislim, da bi bilo ob tej priložnosti primerno povedati nekaj o zgodovini slovenske navzočnosti v Avstraliji.

Slovenci niso nikoli trdili, da so bili na krovu katere izmed ladij kapitana Cooka. Ko sem začel raziskovati zgodovino slovenskega priseljevanja v Avstralijo, sem hitro spoznal, da so bili zgodnji začetki slovenske navzočnosti tukaj raztreseni, neusklajeni in večinoma številčno neznatni. Slovenci so se skozi 19. stoletje množično izseljevali s slovenskega ozemlja, vendar Avstralija ni bila med njihovimi priljubljenimi cilji. Šele po drugi svetovni vojni lahko začnemo govoriti o porajanju prvih slovenskih skupnosti v Avstraliji.

Moje upanje, da bi identificiral prvega Slovenca, ki je prispel v to deželo, ni bilo preveč obetajoče. Zaradi pomanjkanja dokumentacije, ki je bila na voljo, ta naloga ni bila lahka, pa vendar so moji rezultati presenetljivi in hkrati protislovni.

Po dolgem in neuspešnem iskanju sem se zatekel k zadnji možnosti. Začel sem raziskovati veljavnost družinske zgodbe o sorodniku, gospodu Drolzu, ki je živel v Avstraliji konec prejšnjega stoletja. To je bilo pravzaprav vse, kar sem vedel. Veliko kasneje mi je uspelo rekonstruirati naslednjo zgodbo.

Leta 1885 se je gospod Drolz odpravil na junaško potovanje, da bi našel zlato in obogatel v času zlate mrzlice v San Franciscu. Tja ni nikoli došel. Ladja, na katero se je vkrcal, se je ustavila v melbournskem pristanišču, kjer se je – kar ni nič nenavadnega – po dolgem in naporinem potovanju po odprtem morju, zaljubil v tamkajšnje dekline. Na tem mestu se njegovo potovanje proti ameriškemu kontinentu pretrga in preostanek svojega življenja je preživel v Avstraliji.

Umestno bi torej bilo, da bi imenoval gospoda Drolza za prvega dokumentiranega Slovenca, ki se je naselil v Avstraliji. Umestno? Seveda, pa vendar... Naj vam prihranim podrobnosti. Leta 1993 sem uspel vzpostaviti stik z vnukom gospoda Drolza, ki je bil takrat star okrog

60 let. Po previdnem tipanju sem mu omenil, da je bil njegov stari oče po vsej verjetnosti Slovenec. Bil je šokiran in postregel mi je z nekaj dobrimi dokazi, ki so spodbijali mojo trditev: njegov stari oče je govoril nemško, po njegovem mnenju je izgledal kot Avstrijec, in leta 1914 je celo – kar naj bi podkrepilo njegovo zgodbo – obiskal Avstrijo. Naj vas ob tej zmešnjavi okoli identitete potolažim, da se sorodniki gospoda Drolza, ki živijo v Sloveniji, ne štejejo za Avstrijce. Kaj takega jim nikoli ni prišlo na misel, tako kot nikoli ni prišlo na misel vnuku gospoda Drolza, da je sam kar koli drugega kot mešanica avstrijske in škotsko-avstralske krvi. Razumljivo, le komu bi se v poznem 19. stoletju v Ballaratu in Melbournu splačalo proglašati za Slovenca, za to neznan in nepoznan narodnost?

Zgornja anekdota razkriva viharne čase in okoliščine, ki so pomagali oblikovati slovensko identiteto. Ta je bila vedno predmet pogajanj s širšo kulturno, politično in nacionalno miselnostjo tega dela Evrope.

Večina Slovencev, ki danes imenujejo Avstralijo za svoj dom, je prispela sem v petdesetih in šestdesetih letih. Svoje skupnosti so oblikovali v vseh glavnih avstralskih mestih, z največjim številom v Melbournu in Sydneyju. Glede na popis prebivalstva iz leta 1996, govori slovensko doma manj kot 6000 Slovencev. Ti podatki so daleč od resnice, saj samo število Slovencev, ki so aktivni v etničnih organizacijah, presega gornje število. Poleg tega so tukaj posamezniki druge in tretje generacije, ki večinoma niso zajeti v takšne statistike. Danes je pritok slovenskih imigrantov minimalen, tako da se že ustaljena avstralsko-slovenska skupnost stara, druga in tretja generacija pa se oddaljujeta kulturi svojih staršev in starih staršev. Njihova slovenska identiteta je v veliki meri simbolična.

Ravno zato se mi zdi razstava, kakršna je današnja, pomembna. Likovna umetnost ne gradi le povezav med avtorjem in občinstvom, ampak tudi med občinstvi, ki pripadajo različnim kulturam in se njihove kulturne dediščine bistveno razlikujejo med seboj. Umetnost pomaga ustvarjati občutek bližine in sočasnosti tudi tam, kjer ne obstajata. Umetniške podobe nam pomagajo, da se počutimo bližje nečemu, čeprav smo prepričani, da ta bližina ni nič drugega kot očarljiva, vendar ustvarjalna prevara. Upam, da boste uživali ob razstavljenih umetniških delih, v katerih so upodobljene izkušnje nekoga drugega. Uživate jih kot delčke in glasnike kulture od nekod drugod.

Zlatko Skrbiš, Brisbane, 24. september 1999

OCENA KNJIGE Iz dnevnika dr. Velimira Vulikića: Trideset dni med Slovenci v Melbournu

Junija letos je v Ljubljani izšla še ena knjiga o Slovencih v Avstraliji. Pisca potopisa Trideset dni med Slovenci v Melbournu poznamo po njegovi knjigi Bratje Pirnat, ki je izšla leta 1997. Zbudila je posebno zanimanje v Melbournu, saj je eden izmed bratov, znani Ljubo Pirnat, ki je dolga leta živel tukaj.

Povod za knjigo je sprožil tridesetdnevni avtorjev obisk v Melbournu sredi oktobra 1998. Ljubo Pirnat ga je povabil s seboj na obisk sina Petra in hčerke Marte.

Pesnik Tone Kuntner je knjigi napisal spremno besedo. Rekel je, da je pisec bister opazovalec življenja in spreten oblikovalec besede ter občutljiv človek slovenske ljubezni. Ob branju Vulikićeve knjige je ta večkratni obiskovalec slovenske Avstralije spremljal pisca po znanih poteh, med znane obraze in kraje ter tako k obujanju lastnih spominov na srečanja.

Težko bi bilo dodati kaj bolj umestnega o tej prijetni knjižici, ki ne pričara pred oči samo znanih osebnosti in krajev, temveč tudi pisca samega, ko z ljubeznijo in skrbjo opisuje vsako najmanjšo podrobnost, ki jo je videl ali doživel pri nas.

Potovanje se začne na Dunaju, s poslavljanjem od žene, hčerke in vnučkinje, ki bi se najraje odpeljala z dedkom v Avstralijo, in ob spremstvu Ljuba Pirnata. Že tukaj se pisec spozna s Francko Anžinovo, ki je na svojem letnem potovanju za soncem in toploto. Bralec iz Melbournu tako že na prvi strani potopisa zagleda dve znani osebnosti, ki ob prvih vtisih dolgega zračnega potovanja postaneta del slike, ki jo pisec počasi izpopolnjuje. Med pogovori s sopotniki si beleži avtor svoje vtise o potovanju, ki je za njega prvo takšne vrste.

Potem prihod v Melbourne, avstralske razdalje in srečanje s Petrom in Marto Pirnat. Vrstijo se opisi srečanj z melbournskimi Slovenci. Tako beremo o Marceli Bole in njeni družini, spremljamo pisca v Versko in kulturno središče Kew, na izlet v Daylesford, pa na obiske po slovenskih domovih. Vmes so praznovanja, ogled klubov in še več srečanj s slovenskimi ljudmi in vsem, kar so ustvarili.

Vtisi o Avstraliji so le bežni, predvsem vtis razsežnosti. Zato pa je v knjigi mnogo imen, obrazov, osebnosti in družabnega življenja slovenskega življa v Melbournu.

Po tridesetih dneh preživetih med Slovenci, se je avtor kar težko poslovil. O njih je zapisal: ustvarili so si Slovenijo v malem.

Saša Ceferin, Melbourne, Vic.

BLAGOSLOVITEV ZASTAVE V COOMI - Veliko je bilo spraševanja, kdaj in kako bomo doživeli, da bo v 'zboru' zastav na Avenue of Flags zaplapolala tudi naša zastava. Uspelo je. Na velikem slavju ob 50-letnici začetka del v Snežnih gorah (Snowy Mountains), ki je potekalo v Coomi kar nekaj dni (nekaj dni tudi v Jindabyne) smo se Slovenci zbrali v nedeljo, 17. oktobra, ob štirih popoldne. Pozdravu g. Florijana Faleža ml. je sledil blagoslov zastave (ob tej priložnosti je p. Filip povedal, da že drugič blagoslavlja zastavo izven

domovine; prvič jo je v Italiji pod višarsko žičnico), molitev za domovino, ki jo zastava predstavlja in za pokojne može in fante, ki so bili žrtve nesreč v času gradnje hidroenergetskega giganta. Medtem ko je gospa Vivien Falež zapela slovensko in avstralsko državno himno, je mož, ki je velik del svojih moči porabil v garanju za dobro Avstralije, dvignil zastavo. Sledili so govorig. Štefana Mrzela in drugih, ki so se kot predstavniki slovenske države in občine Cooma tudi udeležili slavja. Veselje se je pomnožilo, ker nas je vse razveselilo izredno lepo vreme. Vesela skupina več kot 200 ljudi, ki so prišli z avtobusi iz Sydneyja in Melbourne in mnogi iz bližnjih in daljnih krajev, se je zadovoljna vrnila na svoje domove, mnogi pa so mi sledili na 115 kilometrov dolgi poti do Canberre, kjer smo se pri sv. maši zahvalili Bogu za dan, ki nas je obogatil in razveselil.

Četudi je iz Merrylandsa do Coome kar 380 kilometrov in od tu do Canberre (Garan) še 115 kilometrov, mi ni žal, da sem smel sodelovati z blagoslovom. In po prevoženih 777 kilometrih sem se s šoferjem Damijanom zadovoljen ustavil v Merrylandsu pri nevidnem spremljevalcu sv. Rafaelu.

p. Filip Rupnik, Merrylands, N.S.W.

OB SLOVESNOSTI DVIGA SLOVENSKE ZASTAVE V SNOWYJU - Šestnajstega in 17. oktobra letos so se v Coomi zbrali številni veterani ob jubilejnem praznovanju 50. obletnice začetka gradnje gigantskega hidroelektričnega projekta v Snežnih gorah, med njimi mnogi slovenskega porekla. Po 50 letih se je izpolnila želja naših rojakov-veteranov Snowyja, da je med zastavami na Aveniji zastav narodov v Coomi končno zavihrala tudi slovenska zastava. Slovenci v Avstraliji smo zato upravičeno ponosni na vse tiste rojake, ki so doprinesli svoj delež pri gradnji projekta Snowy Mountains.

Gradnja v Snežnih gorah, ki se je začela leta 1949, ni bila le uspeh v konstrukciji sami, ampak tudi v socialnem pomenu. Avstraliji je primanjkovalo izurjenih in sposobnih strokovnjakov ter zanesljivih, pridnih in dela vajenih mladih fantov, ki naj bi ta projekt izpeljali. Avstralija je zato odprla vrata mnogim povojnim političnim in socialnim beguncem razdejane Evrope. Med letom 1949 in 1974 je bilo na tem projektu zaposlenih nad 100.000 delavcev, od teh kar dve tretjini novih imigrantov nad 30 različnih narodnosti. To je bil vsekakor uspešen začetek avstralske multikulturalnosti. Mnogi slovenski fantje so tukaj našli svoj prvi dom, prvo delo, učili so se prvih besed angleškega jezika ter se privajali novemu načinu življenja. Delo v rovih s krampi in lopatami je bilo trdo in nevarno, saj je na tem projektu pri raznih nesrečah izgubilo življenje kar 121 delavcev, med njimi tudi štirje Slovenci: Franci Sedmak, ki je umrl v goreči baraki, Bogomir Mori se je smrtno ponesrečil s traktorjem, Egona Kurenta je ubila leteča skala, zelo popularni rojak Romeo Iskra pa se je smrtno ponesrečil pri železniški nesreči.

V prvih 25-tih letih konstrukcije hidroelektričnega veleprojekta Snowy je bilo zgrajeno sedem naselij in 100 kampov, ki danes o njih žal ni več sledu. Zgrajeno je bilo 1600 km cest, nastala so nova mesta Khancoban, Cabramurra in Talbingo, ki so danes precej turistična. Pomnožila so se mesta Tumut, Corryong in Cooma, slednje kar 4-kratno.

Rojak Ivan Kobal nam je že zapisal mnogo zanimivih in nepozabnih zgodb iz teh gora v svojih knjigah o 'možeh, ki so gradili Snowy' in v novi izdaji z naslovom 'Snowy - zibelka nove Avstralije'. Vsakdo izmed veteranov nosi svojo zgodbo v srcu in spominu. Florjan Auser iz Sydneyja dela na projektu 'Slovenci v Snowyju, dokler nam ne uide čas', ki bo zajemal dokumentarne posnetke, zapise, zbiranje starih fotografij in dokumentov. Zbira in beleži številne neizpovedane

zgodbe z upanjem, da jih bo objavil v posebni knjigi. Slovenski doprinos na hidroenergetskem projektu Snowy tako ne bo nikoli pozabljen.

Odgovornost za postavitev slovenske zastave v Snowyju je v imenu avstralskih Slovencev prevzela Avstralska slovenska konferenca. V odsotnosti predsednika ASK Cvetka Faleža ga je zastopal predsednik SNS VIC g. Štefan Merzel, ki je tudi prerezal trak na uradnem odprtju obnovljene 'Avenije zastav narodov' v soboto, 16. oktobra. Slovenska skupnost širom Avstralije je nato ponovila slovesnost dviga slovenske zastave v nedeljo popoldne.

Iskreno se zahvaljujemo za denarne prispevke mnogih društev, posebno še Slovenskega društva Triglav iz Sydneyja, ki je tako širokogrudno in največ prispevalo.

Poskrbeti pa bomo morali tudi za prihodnost, da bo slovenska zastava obnovljena vsako leto in nam bo ponosno vihrala v prihodnost, zato je vsak prispevek v poseben sklad zelo dobrodošel.

Pozdrav našega predsednika Cvetka Faleža ASK, ki ga je poslal iz Slovenije, naj bo obenem tudi naš skupni pozdrav: "Bodi pozdravljena slovenska zastava v Sneženih gorah! Vihraj nam ponosno vse dokler bo slovenski rojak romal po daljni Avstraliji..."

Jožica Gerden - Tajnica ASK in SNS VIC

OB 50-LETNICI HIDROENERGETSKEGA PROJEKTA SNOWY MOUNTAINS - V Snežne gore so prišli ljudje od vsepovsod. Iskali so stare kolege, prijatelje in znance. Če nekoga niso takoj zagledali, so se spraševali, če je še živ. In če je prišlo do naključnega srečanja, so se pristrčno objemali in oh, imeli so si toliko za povedati. Obujali so stare spomine in preštevali leta, ki so se vrnila mednje tako neopazno in zarisala na njihove obraze marsikatero globoko brazdo. "Tudi ti imaš slušni aparat?" je bilo pogosto vprašanje. Slab sluh je namreč značilnost nekaterih bivših delavcev na Snowyju, saj jim tiste čase niso nudili ušesnih ščitnikov.

Slovesnosti so dosegle svoj višek 16. in 17. oktobra v Coomi in Jindabaynu. Tudi za Florjana Auserja, ki je vse leto pridno zbiral stare fotografije, dokumente in imena slovenskih veteranov Snowyja, je bil ta vikend v Snežnih gorah višek.

V soboto dopoldan je bila slovesnost, ki sta jo ob 50-letnici SMS organizirala občina Cooma in Snowy Mountains Authority. Prav tako so obeležili tudi 50-letnico odkar so bila podeljena prva avstralska državljanstva.

O teh je spregovoril Philip Ruddock, minister za imigracijo in etnične zadeve. Občina je v Avenue of Flags dodala pet novih drogov z zastavami: Slovenije, Ukrajine, Hrvaške, Litvanije, Sri Lanke in Estonije. Modri trak je ob drogu s slovensko zastavo prerezal Štefan Merzel.

Zvečer je bilo v Buckanderri pravo slovensko srečanje z večerjo in zabavo ob tabornem ognju. Na diatonično harmoniko je rojake zabaval v stilu 'kralja slovenske polke v Avstraliji' letošnji zmagovalec tekmovanja v Klubu Triglav Peter Grivec iz Wollongonga.

V nedeljo se je na pikniku v Jindabaynu spet zbralo veliko ljudi. Ponovila so se pristrčna srečanja. Za nas, Slovence, pa je zanimivo, da se je Florjan Auser spoznal z ansamblom The Settlers in Ulickom O'Boyljem, piscem teksta pesmi OLD SLOVENIA! Fantje so jo zapeli na odru, Florjan je pridno snemal... žal pa so drugi Slovenci že odpotovali proti Coomi na slovensko slovesnost ob dvigu zastave. Florjan je odkril, da je bila pesem napisana

že leta 1990, ko Slovenija torej še ni bila samostojna država. Celih devet let Slovenci nismo vedeli, da je Ulick posvetil to pesem svojim prijateljem Slovincem iz Snowyja.

Seveda je bil višek dogajanj ob slovenski zastavi, ki jo je slovesno dvignil na drog eden najstarejših veteranov Snowyja Anton Glavica iz Tumuta. Bil je merilec in je delal kar v 49 kampih. Slovesnost je potekala kot se spodobi: slovenska himna, blagoslov zastave, govori, pozdravna pisma, minuta za umrle in veselje ob harmoniki.

Med navzočimi je dogodek verjetno segel najgloblje do srca Ivanu Kobalu, avtorju knjig o Snowyju, ki je dolga leta delal na hidroenergetskem projektu Snowy Mountains, sanjal o tem, pisal svoj dnevnik in koval pesmi z upanjem in vero, da bo Slovenija nekoč samostojna država.

Florjan Auser, Stanka Gregorič, Sydney, NSW

kotiček naših mladih

Andrej Potočnik, umetnik v lesnem oblikovanju

Saša Ceferin

Andrej Potočnik se je rodil 16. februarja 1963 v Melbournu kot tretji in najmlajši otrok trdne slovenske družine Jožeta in Sande Potočnik. Od majhnega so ga vzgajali v slovenskem jeziku, leta 1977 pa je že obiskoval na novo uvedeni pouk in bil leta 1981 v prvi skupini viktorijskih maturantov iz slovenskega jezika. Leta 1986 je diplomiral (Bachelor of Education, Art & Craft) na Melbourne College of Advanced Education in potem poučeval obdelovanje lesa in strugarstvo na srednji šoli in v večerni šoli za odrasle.

Andreja je že od mladih let vlekle k obdelovanju lesa. V lesu je videl lepoto in možnost umetniškega izražanja.

Skleda, les huon pine

To zanimanje je še posebej razvil v srednji šoli, kjer je učitelj spodbujal učence, da kreativno uporabljajo najdene ali reklamirane kose lesa. Andrej je v tem času odkril stružnico kot primerno orodje za njegov stil in pristop k lesu. Odkril je, kako lahko majhne, zanimive

Andrej Potočnik pri delu

kose lesa spremeni v predmete, ki osvetlijo in poudarijo naravno lepoto lesa.

Med visokošolskim študijem je Andrej dobival nove ideje in spoznaval nove materiale in tehnike ter strokovnjake v oblikovanju lesa. Za njegov razvoj je bilo predvsem pomembno, da je imel možnost preizkušati nove ideje in si pridobiti novih spretnosti. V tem času se je tudi dokončno usmeril v strugarstvo.

V naslednjih letih je poleg poučevanja nadaljeval s svojimi delom in razvil lasten stil. Začel je tudi razstavljal, se prijavljati na tekmovanja, prodajati svoje izdelke trgovinam in galerijam. Poučeval je strugarstvo na večernih tečajih, demonstriral je svoje delo na klubih in splošnem občinstvu.

Danes je Andrej Potočnik uspešen lesni oblikovalec. Svoje delo uvršča v dve glavni kategoriji: produkcijsko delo (za prodajo v trgovinah in galerijah) in razstavno delo (za rastave in tekmovanja). Za produkcijske izdelke potrebuje manj časa in njihova cena je zmerna. Razstavni kosi so ponavadi enkratni; zahtevajo čas, natančnost, posebno tehniko in zasnovo. Z njimi se umetniško in tehnično razvija in predstavlja kot ustvarjalec z novimi, svežimi idejami.

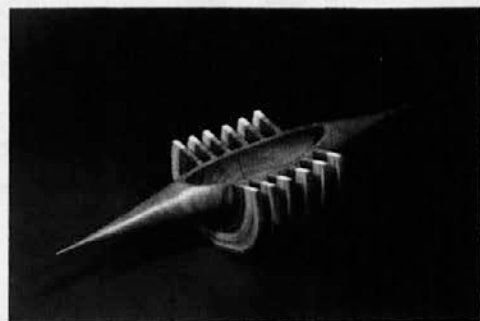
Andrej izdeluje v glavnem sklede, zaboje in pladnje.

Največ se ukvarja z oblikovanjem skled, vendar ga zanimajo tudi drugi postopki izdelovanja. Posebej se ukvarja s tehniko laminiranja in sestavljanja večjih blokov iz različnih vrst lesa. Prav tako pripravlja tanke plasti, ki jih nalepi na večje površine. Z različnimi vzorci in barvami doseže čudovite učinke. Zanimajo ga tudi druge oblike (na primer pohištvo), pri katerih se ukvarja z vprašanji estetike, uporabnosti in notranje izraznosti lesa kot oblikovalnega materiala.

Od leta 1992 do 1998 je Andrej dobil dvajset nagrad, od tega štiri prve in pet drugih. Imel je šest razstav v ZDA, razstavo v Nemčiji, razstavo in turnejo v Queenslandu in razstavo v Viktoriji. Eden izmed njegovih izdelkov je dosegel ceno 5.600 ameriških dolarjev. Bil je tudi sodnik na treh razstavah v Viktoriji. Za Local Government & The Arts Leadership Awards 1998 je dobil pomembno naročilo – izdelavo devetih trofej za zmagovalce kategorij.

Za tega mladega avstralskega Slovenca je vsak kos lesa izziv. Pravi: »Vedno si bom prizadeval razvijati nove ideje, oblike in tehnike, ustvarjati kvalitetne izdelke.«

Andrej Potočnik je umetnik, ki daje lesu poseben namen in življenje. Z velikim zanimanjem bomo tudi v prihodnje sledili njegovemu delu in uspehom.

Skleda, les yapunyah

Vpisovanje k pouku slovenskega jezika

Vpisovanje k pouku slovenskega jezika v Melbournu se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 2000 in potem naslednje sobote od devetih do dvanajstih dopoldne. Pouk se prične v soboto, 5. februarja. Lahko pridete v razred, govorite z učitelji in si vzamete prijavnico.

Slovenščino poučujemo v
Princes Hill Secondary College, Arnold Street, North Carlton, tel. 9416 0641

Vpišejo se lahko učenci od 4. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE se pričakuje zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli.

Vpisnina za učence do 10. letnika je **\$40**, za VCE kandidate **\$52**, za odrasle **\$120**.

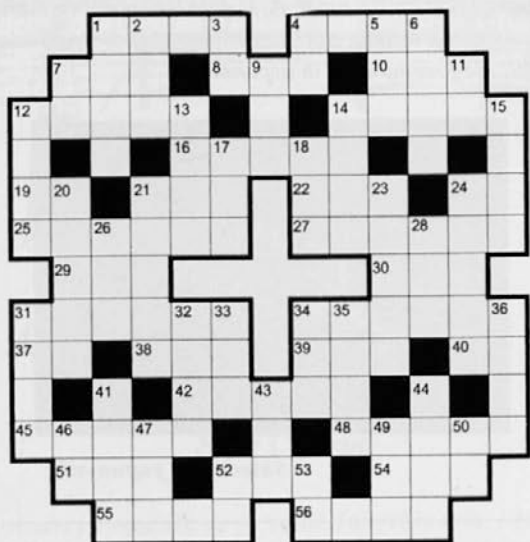
Za nadaljnje podatke kličite na šolo, tel. **9416 0641**. Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite tel. **9544 0595** po sedmi uri zvečer.

Poleg običajnega pouka slovenščine bo razredni pouk obogatilo poučevanje o uporabi interneta za slovenski študij, posebno pa uporaba slovenske spletne strani - www.thezaurus.com, prek katere si bodo učenci pridobili neposreden dostop na slovensko omrežje in vrsto slovenskih jezikovnih in kulturnih virov.

Oglasite se, če vam je pri srcu učenje slovenščine. Radi se pogovorimo z vami, če imate vprašanja, skrbi ali probleme s šolanjem vaših otrok. Predvsem vam bomo povedali, kako vam bo koristila slovenščina. Posebno važno je vedeti, da bo študij slovenskega jezika dodal pet točk k ostalim VCE točkam, kar je pri vpisu na univerzo zelo pomembno.

Aleksandra L. Ceferin
Institut za slovenski jezik Viktorije

KRIŽANKA (Ivanka Žabkar)

po čemer se hodi; 44. del kmečkega voza; 46. nikalni zaimek; 47. — sredi polja kima; 49. vodna žival; 50. antična azijska boginja prirode in bogov; 51. angleška nikalnica.

Rešitev dopolnjevanke iz prejšnje številke je bila ANTON MARTIN SLOMŠEK. Pravilno rešitev nam je poslal samo gospod Jože Grilj. Čestitamo!

VODORAVNO: 1. vek; 2. moško ime; 3. dovtipno izražena življenska modrost; 8. potomec; 10. lovec gre na ...; 12. vrsta ptiča; 14. del sobe; 16. posteljno pogrinjalo; 19. glavna karta pri kartanju; 21. kratica za združene države; Amerike (angl.); 22. Adamova žena; 24. veznik; 25. tisti, ki slika; 27. prostor v cerkvi; 29. vzvišena lirska pesem; 30. umobolen; 31. vriskanje; 34. hrvaški TV voditelj (Oliver); 37. kratica za južno Avstralijo; 38. hodnik v rudniku; 39. lepilna snov, največji morski sesalec; 40. osebni zaimek; 42. duhovni oče; 45. duša (latinsko); 48. prijeten vonj; 51. začetna številka; 52. nasprotno od noč; 54. dolgorepa papiga, naplačilo; 55. del hiše; 56. ata (pomanjševalnica).

NAVPIČNO: 1. brez tega ni jela; 2. organ vida; 3. vrhunski športnik; 4. veznik; 5. nizek ženski glas; 6. žensko ime; 7. grška črka; 9. vsak ga dobi pri krstu; 11. 23. in 16. črka v abecedi; 12. zvok;

13. ženska brez čevljev na nogah je; 14. slovenska reka; 15. zarodek, sad; 17. poklon; 18. bodičasta žival; 20. močvirska ptica, veliki kljunač; 21. roman slovenskega pisatelja Toneta Svetine; 23. moški krvni sorodnik po moški strani; 24. merska oznaka za čistost zlata; 26. gora na Kreti, tudi žensko ime; 28. časovni termin; 31. del obraza; 32. toplo oblačilo; 33. žensko ime; 34. 14. 17. in 6. črka v abecedi; 35. italijanska denarna enota; 36. vodna žival; 41. kinematograf; 43.

OGRIZEK SOLICITORS

- CONVEYANCING
- WILLS
- PROBATE & DECEASED ESTATES
- ASSOCIATIONS & CLUB LAW

YOUR FIRST 15 MINUTE CONSULTATION IS FREE OF CHARGE

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE (03) 9748 3650
MOBILE 0418 326170
FAX (03) 9748 3619
EMAIL MOG@NETSPACE.NET.AU

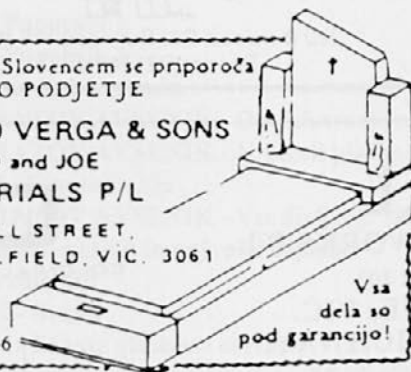
POSTAL ADDRESS:
P.O. Box 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.: 359 1179
A.H.: 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

MARIO JURCIC

Builder - Lic. No. 15968

Member Master Builders' Association

• HOMES • EXTENSIONS
SPECIALISING IN ALL CONCRETE WORK
CONCRETE POOLS, LANDSCAPING
AND PAVERS

PHONE: 9402 0584
MOB: 0417 403 427

PO Box 384
Frenchs Forest 1640

TOBIN BROTHERS

a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugu v času zalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 Boundary Road 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 3940 1277

CRANBOURNE (03) 3996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 3022

GLENROY 9306 7211

MALVERN 9576 0433

MOORABBIN 9532 2211

Frances Tobin & Associates

EAST BURWOOD 9802 9888

BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA

TB/M

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a **free consultation** contact

STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za **prvo brezplačno posvetovanje**,

z zaupanjem pokličite:

STANKO KRNEL

ZOBNI TEHNIK

specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

Časnik za vso družino v slovenskem in angleškem jeziku. Izhaja enkrat mesečno na 16 straneh.

Novice iz Slovenije z interneta. Iz slovenske skupnosti v Avstraliji in po svetu.

Vedno več rojakov sega po Glasu Slovenije! Naročite se tudi vi. Letna naročnina za Avstralijo \$50.00.

Za prekmorske države z letalsko pošto \$100.00.

Naslov: Glas Slovenije Ph: (02) 9899 1131

P.O. Box 559, Round Corner Dural, NSW 2158

Viktorijskim rojakom se pripravljamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street, Craigieburn VIC. 3064

Telephone 9305 7772

Mobile 0412 448 064. 018 531 927

Facsimile 9305 7369

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.
Telephone: 9387 8488

GOJAKS MEATS & SMALLGOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

V.F.L

MASTER BODY WORKS P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175

Ph: 9793 1477 Fax: 9793 1450

COLONIAL MUTUAL

INSURANCE
CRASH
REPAIRS

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- CAR-O-LINER-MEASURING SYSTEM
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 9560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE - MOLITVENIK ZA STAREJŠE, primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO - LET'S LEARN SLOVENIAN, I, II. in III. del. Cena vsakega dela je 10 dolarjev.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

MOJ PRVI SLIKOVNI BESEDNJAK, cena je 25 dolarjev.

MINKA GRE SPAT, cena je 30 dolarjev. **PIKIJEV ČAROBNI BOŽIČ**, cena 30 dolarjev.

NOVO! Ivan Kopal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

NOVO! Dr. Velimir Vulikić: TRIDESET DNI MED SLOVENCII V MELBOURNU - iz dnevnika, cena 25 dolarjev.

NOVO! Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: VENETI, First Builders of European Community - do zdaj je bila na voljo samo v slovenščini, zdaj jo lahko naročite v angleškem prevodu, cena 45 dolarjev, vključena tudi poštnina.

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

LOJZE SLAK - Popotnik 1

LOJZE SLAK - Popotnik 2

BIG BEN - Krasna si, hči planin

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - V deželi glasbe in petja

OTO PESTNER - Ciganska kri

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje

MAGNET - Polnočni poljub in največji uspehi

GAŠPERJI - To smo mi!

NACE JUNKAR - Bravo

LOJZE SLAK - Iz bogate glasbene skrinje

Vse čerke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštnino.

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and fax: 03-9853-1054

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Osnovna cena je 85 % od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, poznate koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

CELEBRATING THE MILLENIUM YEAR 2000

If you are planning a trip in Australia or Overseas during this special time, please contact us and make an early reservation to avoid disappointment.

We are now sole agents in Australia for the **ABC Car Rental Company** in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1999

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666**